

REPUBLIKA

ROK II. ŁÓDŹ, NIEDZIELA 19 PAŹDZIERNIKA 1924 r. NUMER POJEDYNCZY 34 GROSZY № 286

REDAKCJA I ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49. WYDANIE PORANNE. GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU
TELEFONY: REDAKCJI 27-24, ADMINISTRACJI 22-14. REKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Kryzys gabinetowy w Niemczech. Kancelerz Marx ofiaruje 4 teki nacjonalistom — demokraci grożą wystąpieniem z rządu.

Berlin, 18 października.

Ponieważ ogólnie zauważa się rozszerzenie rządu na prawo, prasa demokratyczna już teraz rozpoczęła wielką kampanię celem przygotowania nastrojów i opinii przy nowych wyborach.

Berlin, 18 października.

Polska Agencja Telegraficzna.

W godzinach popołudniowych kancelerz Marx przyjął posłów demokratycznych.

„Vossische Zeitung“ i „Berliner Tageblatt“ dowiaduje się, że posłowie wskazywali na znaną uchwałę partii demokratycznej i oświadczyli, że stanowisko ich stronnictwa nie zmieniło się. Frakcja demokratyczna odmawia udziału w koalicji prawicowej i nie może się również zgodzić na dalsze pozostawienie jej członków w rządzie prawicowym.

Berlin, 18 października.

Wczoraj wieczorem kancelerz przyjął przywódców frakcji nacjonalistycznej, z którymi omawiał kwestję utworzenia gabinetu, opartego na frakcjach parlamentarnych.

Organ demokratyczny „Berliner Tageblatt“ sądzi, że w tym wypadku ministrowie, należący do partii demokratycznej Gessler i Hamm ustąpiłby ze swych stanowisk.

„Vorwärts“ w ostrych słowach występuje przeciwko kombinacji prawicowej. Dzisiaj w południe liderzy nacjonalistyczni mają zgłosić się do kancelerza celem zakomunikowania decyzji swej partii.

Berlin, 18 października.

Sytuacja w Niemczech uległa niespodziewanej zmianie, Oto większość gabi-

netu Rzeszy oświadczyła się przeciwko rozwiązaniu parlamentu i rozpisanu nowych wyborów. Wobec tego Marx zafiarował 4 teki nacjonalistom, a mianowicie: tekę ministra spraw wewnętrznych wraz z zastępstwem kancelerza, tekę gospodarstwa krajowego, komunikacji i aprowizacji.

Teke aprowizacji otrzymać ma hr. Tahn, który aczkolwiek nie należy do nacjonalistów, jest jednak ich sympatykiem sprawy wewnętrzne otrzymał ma przywódca nacjonalistów, Herbst, gospodarstwo krajowe — Schille, komunikację przedstawiciel wielkiego przemysłu Leopold.

Czy kombinacja ta uda się, zależy będzie od stanowiska demokratów, którzy żądają utrzymania w rządzie swojego przedstawiciela, ministra obrony kra-

jowej, Gesslera. W tej sprawie łączą się układy między demokratami a Marxem.

Berlin, 18 października.

Polska Agencja Telegraficzna.

Wolfi donosi, że rokowania, prowadzone przez kancelerza, celem utworzenia rządu, opartego, na koalicji prawicowej, nie dały jeszcze rezultatów i będą podjęte na nowo w poniedziałek.

„Vossische Zeitung“ dowiaduje się, że po południu przywódcy frakcji nacjonalistycznej zgłosili się do kancelerza i oświadczyli mu, że frakcja ich zgadza się wziąć udział w gabinecie, pod warunkiem otrzymania 4 portfele.

Berlin, 18 października.

Termin najbliższego posiedzenia plenarnego Reichstagu wyznaczony został na środę, dnia 22 bm.

125,000,000 złotych

dotychczasowych kredytów żądać będzie rząd.

Nasz warsz. kor. „Republiki“ telefonuje:

Na porządku dziennym pierwszego powakacyjnego posiedzenia sejm znajdują się obok preliminarza budżetowego na rok 1925, dodatkowa ustawa skarbowa na rok 1924, której treścią jest zaakceptowanie przez Izby ustawodawcze tych kredytów dodatkowych na rok bieżący, które okazały się niezbędne bądź wskutek zmienionych warunków ekonomicznych, bądź wobec nowych działań rządu w budżecie nieprzewidzianych.

Łączna suma tych dodatkowych kredytów na rb. wynosi około 125 milionów złotych, z czego na wydatki zwyczajne wypada 70 milionów, na wydatki zaś nadzwyczajne około 55 milionów złotych.

W tych dodatkowych kredytach na pierwszy plan pod względem wysokości sum wysuwają się:

kredyty Ministerstwa spraw wewnętrznych, uzasadnione wzmocnieniem ochrony granic na Wschodzie;

kredyty Ministerstwa spraw wojskowych znajdujące usprawiedliwienie w powiększonych wydatkach na wyżywienie armii.

kredyty Ministerstwa robót publicznych, wywołane naprawieniem szkód na drogach i mostach, zrzadzonych wskutek wylewów;

kredyty Ministerstwa reform rolnych awzględniające przeważnie kredyty dotkowe dla osadników rolnych oraz dla stworzenia kapitału obrotowego Banku Rolnego, wreszcie

kredyty Ministerstwa pracy i opieki społecznej, obejmujące sześćo-miljonowy kredyt jako świadczenia państwa na rzecz tak zwanego funduszu bezrobocia

zgodnie z uchwaloną przez Izby ustawodawcze ustawą.

Dodatkowa ustawa skarbowa ponadto przewiduje pewne inwestycje kolejowe.

Wspomniane powyżej kredyty dodatkowe w łącznej sumie 125 milionów złotych znajdują pełne pokrycie w przewidzianych do końca roku, a nie pomieszczone w budżecie na rok 1924 dochodach, a mianowicie: z zysku na bilansie z wpływu z wewnętrznej pożyczki dolarowej, z części wpływu z pożyczki włoskiej oraz ze sprzedaży obligacji 10 proc. pożyczki kolejowej.

W ten sposób suma wydatków państwowych, wynosząca według zatwierdzonego przez sejm preliminarza na rok 1924 sumę 1.592 milionów złotych i powiększona obecnie przez ustawę dodatkową o 125 milionów złotych, stanowić będzie sumę 1.717 milionów złotych.

Ponieważ preliminarz budżetowy na rok 1925, przedkładany obecnie sejmowi wykazuje wydatki w sumie 1.981 milionów złotych, zwiększenie zatem wydatków państwowych roku 1925 w porównaniu z rokiem 1924 wynosi około 15 procent, co wywołane zostało — jak to do nosiliśmy poprzednio — głównie zwiększeniem mnożnej uposażeniowej wzrostem cen przedmiotów spożycia (wojsko, policja itd.), a co znajdzie całkowite pokrycie w ujawnionym już przy wykonywaniu budżetu tegorocznego wzmoczeniu wpływów niektórych źródeł dochodowych, głównie w przewidzianym zwiększeniu dochodów z monopolu tytoniowego oraz ze świeżo zaprowadzonego monopolu spirytusowego, którego zyski w roku 1925 przewyższają będą znacznie wpływ z akcyzy spirytusowej, wpłaconej w roku 1924.

SPRAWY POLITYKI POLSKIEJ.

WIZYTY P. THUGUTTA.

Warsz. kor. „Republiki“ telefonuje: W dniu wczorajszym poseł p. Thugutt konferował z p. marszałkiem Ratajem, z którym dzielili się ze swych spostrzeżeń zagranicą.

Po południu był p. Thugutt u p. premiera Grabskiego. Tematem rozmowy była sprawa zwołania komisji rzeczoznawców dla spraw kresowych i przyszły program prac tej komisji.

KONFERENCJA PREMIERA GRABSKIEGO.

Warsz. kor. „Republiki“ telefonuje: Premier p. Grabski odbył dziś konferencję z ministrem p. Darowskim w sprawach Górnego Śląska, z p. Miklaszewskim w sprawach szkolnictwa i p. Skrzyńskim o stosunkach z Rosją sowiecką.

POSEŁ CHŁAPOWSKI PRZYBYWA DO WARSZAWY.

Warsz. kor. „Republiki“ telefonuje: Dowiadujemy się, że w najbliższych dniach przybywa do Warszawy poseł polski w Paryżu p. Chłapowski celem zdania sprawy ze swej działalności i omówienia obecnej sytuacji politycznej Polski.

POLACY NA POGRZEBIE ANATOLA FRANCE'A.

Warsz. kor. „Republiki“ telefonuje: Rząd polski na pogrzebie Anatola France'a będzie reprezentować przebywający w Paryżu gen. Sikorski, który otrzymał od premiera Grabskiego odpowiednie polecenie.

Akademię Umiejętności reprezentować będą p. Wład. Mickiewicz, syn wieszczki Adama i pro. J. Sterbach.

POSEŁ SKIRMUNT WRACA DO LONDynu.

Warsz. kor. „Republiki“ telefonuje: Poseł polski w Londynie p. Skirmunt przerwał swój urlop i wraca na stanowisko, aby być obecnym przy wyborach.

ZJAZD WOJEWODÓW B. DZIELNICY PRUSKIEJ.

Warsz. kor. „Republiki“ telefonuje: Dnia 28 b. m. odbędzie się w Warszawie zjazd wojewodów dzielnic pruskiej dla omówienia spraw województw

zachodnich spraw języka niemieckiego w życiu publicznym i powołania komisji parytetowej dla spraw optantów itp.

POLSKA REGULUJE ZOBOWIĄZANIA W ANGLJI.

Warsz. kor. „Republiki“ telefonuje: W tych dniach udaje się do Londynu delegacja rządu polskiego w sprawie uregulowania zobowiązań finansowych rządu polskiego wobec Anglii. Na czele delegacji staje p. Wojtkiewicz naczenlik wydz. z ministerstwa skarbu.

5,400,000 ZŁOTYCH NA MIESZKANIA URZĘDNIKÓW KRESOWYCH.

Z Warszawy donoszą nam: Rząd przystępuje do intensywnej budowy domów urzędniczych na kresach. Jest to akcja doniosła wobec warunków w jakich żyją teraz urzędnicy kresowi. W roku bieżącym prelinowano na to 5.400.000 złotych, z czego zużytkowano już 3 i pół miliona.

OBYWATEL ZIEMSKI ZASTRZELONY PRZEZ BANDYTÓW.

Lwów, 18 października. Obywatel ziemski z pod Równego, p. Stanisław Kijewski jechał drogą w stronę Klewania. Po drodze napadło go 4 uzbrojonych bandytów, którzy strzelili w stronę Kijewskiego, kładąc go trupem na miejscu, następnie zaś obrabowali zwłoki.

POCZTA POLSKA W GDANSKU.

Agencja Wschodnia. Gdańsk, 18 października. W wykonaniu traktatu wersalskiego rząd polski postanowił wybudować w porcie gdańskim własny gmach poczty polskiej, dla skoncentrowania przesyłek za morskich do Polski i odwrotnie. Prace przygotowawcze zostały ukończone, a po zaakceptowaniu projektu przez władze centralne, dyrekcja poczty w Gdańsku przystąpi do natychmiastowej budowy gmachu.

CHOROBA PASSICZA.

Belgrad, 18 października. Stan zdrowia b. prezydenta ministrów Pasicza, znacznie się pogorszył. Pasicz, cierpiący na silną astmę, doznał w ostatnich dniach kilku ataków zemdlenia.

Głos wyborczy w Anglii kosztuje 1 szylinga.

Do parlamentu kandyduje 1,400 osób, z czego 44 kobiety.

Londyn, 18 października.

Polska Agencja Telegraficzna.

Przeszło 1400 kandydatów wszystkich partii będzie się ubiegało o mandaty do izby gmin na terytorjum Anglii i północnej Irlandji. W normalnych warunkach nominacja kandydatów jest obmyślona bardzo szczegółowo i powoli. Obecnie jednak wobec pośpiechu, sprawę powyższą załatwiono bez zwykłych formalności.

Donoszą z kilku nowych okręgów wyborczych o cofnięciu się bądź (kandydatów) liberalnych, bądź konserwatywnych

Bez walki przejdzie do parlamentu około 32 konserwatystów, 9 członków partji pracy i 8 liberalów, m. in. Baldwin, i gen. Hartshorn. W obecnych warunkach zaznacza się silny udział kobiet, których kandyduje 44.

Londyn, 18 października.

Minister spraw wewnętrznych ogłasza, że wybory ostatnie kosztowały około 1 miliona funtów szterlingów. W ten sposób każdy głos wyborczy kosztuje około 1 szylinga.

Londyn, 18 października.

Według informacji oficjalnych, ogłoszonych przez biuro Reutersa, liczba kan-

dydatów partji konserwatywnej wynosi 545, Labour Party 500, partji liberalnej 350. Między kandydatami znajduje się 4 kobiety z tego 20 należy do partji pracy.

Londyn, 18 października.

Walka wyborcza w Anglii przybiera coraz ostrzejsze formy. Lord Churchill nazwał Mac Donalda w jednej ze swoich mów wyborczych „nieudolnym produktem ideologii niemiecko-moskiewskiej”.

Mac Donald w czasie wojny światowej ciężył do Niemiec, tak, że „powinien być oskarżony o zdradę kraju”. Stronni-

ctwo jego przy pierwszej nadarzającej się okoliczności stało się sługą kapitalizmu, zachowując i dostosowując się do ce remonjału dworskiego.

Partja Pracy również nie oszczędza swoich przeciwników. W jednej z mów swoich Snowden wystąpił przeciw L. Georgeowi, nazywając go „nieudolnym starcem”, który ma „kompromitującą przeszłość polityczną” i który „walczy przeciw swojemu koledze Asquithowi”.

Przeciw Baldwinowi nie postawiono kontrkandydata, tak, że jego mandat uchodzić może za pewny.

Pogrzeb Anatola France'a

był wielką uroczystością żałobną, w której wzięli udział najwyżsi dostojnicy Francji.

Paryż, 18 października.

Polska Agencja Telegraficzna.

Ciało Anatola France'a wyniesiono z domu o godz. 13.15 i umieszczono na auto mobilu, za którym w ślad podążali wnuki i przyjaciele zmarłego. W jednym z powozów jechali państwo Caillaux, eskortowani przez komisarza i kilku inspektorów służby bezpieczeństwa.

Ceremonja żałobna rozpoczęła się o godz. 14-ej. Liczne oddziały wojskowe oddawały honory przed trumną. Przy trumnie znajdowali się wnuk France'a, będący jednocześnie wnukiem Renana, mający u boku prezydenta Doumergue'a, prezesa ministrów Herriota, przewodni-

czących izby i senatu, wszystkich ministrów, prefektów departamentu Sekwany i policji, wszystkich członków korpusu dyplomatycznego oraz tłum wybitnych osobistości ze świata literackiego i politycznego.

Na trybunie urzędowej znalazł się również Caillaux, witany przez kilku przyjaciół. Liczne przybyłe dzieci ze szkół składały pokłon przed katafalkiem. Liczni mówcy, m. in. Gabriel, Hanotaux z akademii francuskiej i minister oświecenia publicznego Francois Albert stawili działalność literacką i społeczną zmarłego pisarza w obecności licznie zebranych tłumów.

Doniesie zmiany w dyplomacji francuskiej.

Obejmują one prawie wszystkie placówki, prócz Berlina i Warszawy.

Paryż, 18 października.

Zapowiedziane oddawna zmiany na francuskich placówkach dyplomatycznych, będą urzędowo ogłoszone w końcu października.

Zmiany te obejmują prawie wszystkie główne i pomniejsze posterunki, oprócz Berlina i Warszawy.

Nominacje poniżej wyszczególnione, które zaczerpnąłem u źródła, należy uważać za ostateczne. Nowi ambasadorowie: Rene Besnard, senator w Rzymie. Daeschner, dyrektor departamentu ministerjum spraw zagranicznych w Waszyngtonie, Fleuriau, obecny poseł w Pe-

kinie, przeniesiony będzie do Londynu, Hennessy, deputowany radykalny, w Bernie, Peretti della Rocca, dyrektor departamentu politycznego, w Madrycie. Chambrun, obecny naczelnik wydziału prasowego, w Atenach, Beaumarchais, naczelnik wydziału spraw afrykańskich, w Wiedniu Grenard, szef wydziału rosyjskiego, w Białogrodzie.

Mają także wkrótce ustąpić lub otrzymać inne stanowiska posłowie w Hadze, Bukareszcie, Sofji i Kopenhadze. Jest wreszcie pewnym, że Laroche mianowany będzie na miejsce Peretti della Rocca, a Seydoux na miejsce Laroche'a.

Rząd francuski podjął walkę z drożyzną zboża

Rolnicy, obsiewający w dostatecznej mierze swe obszary, otrzymają ulgi skarbowe.

Paryż, 18 października.

Polska Agencja Telegraficzna.

Minister rolnictwa wyjaśnił przedstawicielom agencji Havasa, iż rząd zapatrywania szukać będzie środków wyrównania deficytu 10 milionów kwintali zboża i przygotowuje w tym względnie szereg projektów. Minister uważa, że należałoby doprowadzić do tego, aby w przyszłości Francja nie sprowadzała zboża z zagranicy.

W konsekwencji więc, celem popierania kultury zboża, rząd, który zawarł już szereg układów dla osiągnięcia zniżki cen nawozów przedstawił w izbie projekt ob-

niżenia cen nawozów niemieckich, dostarczonych z tytułu odszkodowań i proponował zniesienie opłat celnych, od na wozów oraz redukcję taryf transportowych dla nawozów, ziarna i produktów rolniczych.

Pozatem rząd zamierza wydać zarządzenia skarbowe, nadające pewne przywileje rolnikom, obsiewającym w dostatecznej mierze swe obszary zbożowe.

HERRIOT NA OBIEDZIE U MORAGANO.

Polska Agencja Telegraficzna.

Paryż, 18 października.

„Matin” donosi, że Morgan i jego koledzy wydalili wczoraj obiad, w którym wzięli udział Herriot i Clementel.

UROCZYSTOŚCI FASZYSTOWSKIE WE WŁOSZECH.

Agencja Wschodnia.

Rzym, 18 października.

Wielka rada faszystowska zajmuje się w ostatnich czasach obchodem drugiej rocznicy marszu na Rzym.

Rada wyraża przekonanie, że członkowie związku inwalidów i uczestnicy wojny wezmą udział w tym obchodzie.

Rada wzywa wszystkich faszystów do wzięcia udziału w uroczystości.

Zaprzyśiężenie milicji w imię króla odbędzie się w dniu 28 b. m.

Powstańcy chińscy zdobyli Szanghaj.

Wódz rządowy został zamordowany w chwili, gdy palił opium.

Paryż, 18 października.

Po 4-dniowej zaciętej walce oddziały marszałka Tran-so-lina zajęły Szanghaj i wszystkie przesmyki górskie wiodące do morza. Odcięto również kolej łączącą Pekin z morzem. Jeden z dowódców armji centralnej został wraz ze swoim sztabem zamordowany granatami ręcznymi, gdy palił opium.

W sprzeczności do tych wiadomości, pochodzących ze źródła francuskiego stoją nadchodzące z Berlina wiadomości niemieckie, że wojska Tran-so-lina zostały wyparte za wielki mur. Podając tę wiadomość prasa niemiecka atakuje Francję i Japonję, które rzekomo popierają powstańców, dostarczając im materiał wojenny.

Paryż, 18 października.

Wczoraj został zdobyty Szanghaj. Ludność cywilna przypuściła szturm do dzielnicy europejskiej, ale została odparta.

Londyn, 18 października.

Agencja Wschodnia.

Dzienniki donoszą, że sytuacja w Chinach pogorszyła się znacznie.

Rozbicie oddziałów centralnych przez wojska San-Tat Sana otworzyło drogę do masowych rabunków i morderstw. W Kantonie zrabowano około tysiąca sklepów. Straty wynoszą ponad 5 milionów funtów szterlingów.

„Reuter” donosi, iż najgroźniejszym objawem jest to, że żołnierze chińscy są źle odżywiani, a doskonale uzbrojeni. Wzły dyscypliny rozluźniły się zupełnie.

Kilka oddziałów Cza-Klangu oszańcowało się w poszczególnych miejscowościach i odmawiają najmniejszym nawet próbom jakichkolwiek rokowań w sposób zdecydowany, nie okazując najmniejszej ochoty do prowadzenia dalszej wojny.

Rząd przystępuje do walki z drożyzną zboża

Z posiedzenia państwowej rady spóżywców.

Z Warszawy donoszą nam:

Onegdaj rozpoczęło się pod przewodnictwem ministra spraw wewnętrznych, p. Hubnera, w obecności wiceministra Olpińskiego, dyrektora departamentu samorządowego, p. Weisbroda i naczelnika wydziału aprowizacyjnego, p. Strzeleckiego, pierwsze posiedzenie państwowej Rady spóżywców. P. minister Hubner podkreślił na wstępie konieczność współpracy rządu z miastami i spółdzielniami i w imieniu rządu obiecał poparcie dla uchwał Rady spóżywców.

Po referacie p. naczelnika Strzeleckiego o sytuacji aprowizacyjnej kraju, wywiązała się obszerna dyskusja.

Rada spóżywców wypowiedziała się — ze względu na niedobór zboża chlebowego — za:

- 1) wprowadzeniem ograniczeń przemiałowych;
- 2) koniecznością istnienia państwowego zapasu zbożowego;
- 3) powołaniem nowej instytucji, która kontynuowałaby działalność Głównego urzędu żywnościowego;

4) podwyższeniem opłat wywozowych zboża i zakazem wywozu żyta i wreszcie za popieraniem budowy wielkich piekarni samorządowych.

Dla wykonania tych uchwał powołano dwie komisje:

Przemysłową i ziemiopłodów, która do następnego zebrania winna opracować zagadnienia przemiału i statut tej instytucji, która zastąpi Gł. urząd żywnościowy.

Zadaniem komisji przemysłowej będzie zaopatrywanie rynku w cukier, węgiel, naftę, sól itp.

Rada spóżywców wyraziła wreszcie życzenie, by rząd przedstawił jej szczegółowy plan polityki aprowizacyjnej na rok 1924-25.

Amerykańskie Polisy Ubezpieczeniowe!

Posiadacze, pragnący domagać się swych praw, zechcą porozumieć się z Dr. praw H. Winawerem, Warszawa, Koszykowa 70.

Baczność, Pracownicy Umysłowi Miasta Łodzi!

Międzyzwiązkowa Komisja Pracownicza uchwaliła ogłosić w dniu ponownego otwarcia Sejmu. t. j. w **środe, dn. 22-go b. m.**

JEDNODZINNY STREJK PROTESTACYJNY

od godz. 11-ej do 12-ej w poł.

przeciwko pominięciu pracowników umysłowych w ustawie o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia!

Wszelka praca w bankach, biurach, kantorach fabrycznych i innych zakładach handlowych i przemysłowych, wszędzie tam, gdzie są zatrudnieni pracownicy umysłowi, winna **na przeciąg tej godziny ustać.**

Wzywamy Was, Koledzy, do bezwzględnego wykonania powyższej uchwały.

MIĘDZYZWIĄZKOWA KOMISJA PRACOWNICZA:

Stowarzyszenie Handlowców Polskich, Związek Zaw. Pracowników Handlowych i Biurowych m. Łodzi, Stow. Wzajemnej Pomocy Prac. Handlowych Chrześcijań, Związek Zaw. Pracowników Handlowych i Przemysłowych, Związek Zawodowy Pracowników Bankowych.

Do sprzedania używana

LOKOMOBILA

H. Lanza

Mannheim na 195—230—260 HP. 12 Atm. z przewzawczem.

Łaskawe zgłoszenia do adm. „Republiki” pod Lokomobila 230”. 7957-5

Perfumy genewskie i nafta mossulska

Gdy po długich i ciężkich cierpieniach opracowany został w Genewie pakt wzajemnej pomocy, sceptycy poczuli się niepokoić, czy zanim słońce wszędzie rosa oczu nie wyje. Idzie bowiem o to, że braterstwo ludów to dopiero muzyka pięknej przyszłości, natomiast w brzydkiej teraźniejszości jest jeszcze bardzo dużo materiału wybuchowego do wywołania nowej wojny. Niewiedzieliśmy tylko gdzie iskra najpierw się zapali. I otóż chochlik losu sprawił, że niebezpieczeństwo wojenne grozi państwu najbardziej pacyfistycznemu, la-bourystowskiej Anglii, która jest główną propagatorką powszechnego pokoju. Zarazem się okazało, że nie można myśleć o trwałym pokoju, dopóki nie zostaną zrewidowane niektóre traktaty na podstawie jakiegos kryterjum moralnego.

Ilustracją do takiej tezy dostarczyła Turcja. Traktat w Sevres, jak wiadomo, zlikwidował państwo tureckie w Europie, a nawet w znacznej mierze w Azji, odbierając mu dwie trzecie jego posiadłości i zastrzegając dla zwycięskiej ententy najrozsądniejszą prawo w dziedzinie skarbowości, sądownictwa etc. Ale traktat „porcelanowy” pozostał martwą literą, a następnie został zrewidowany w Lozannie i zastąpiony przez nowy traktat znacznie dla Turcji korzystniejszy. Lecz i traktat lozań-ski pozostawił bez ostatecznego wyjaśnienia jedną doniosłą kwestję. Delegat turecki Ismet Basza oświadczył mianowicie, że jeżeli Turcja z konieczności zgadza się na oderwanie od niej przez ententę ziem z ludnością nieturecką, to żadną miarą nie zrezygnuje z źródeł naftowych, znajdujących się w Mossulu, położonego nad granicą turecką, i nie przystanie na wcielanie ich do Mezopotamji, rządzonej przez Anglię na podstawie mandatu. W rezultacie sprawę tę zostawiono otwartą aż do załatwienia jej przez rokowania bezpośrednio między Anglią i Turcją, przyczem Liga narodów wyznaczyła odpowiednich arbitrow.

Kwestja ta jednakże ciągle pozostawała w zawieszaniu. Zniecierpliwiony Kemal Basza nie chciał więc dłużej czekać i wysłał wojsko do zajęcia tej ponętnej prowincji. Dyktator turecki obrał do tego chwilę obecną rozmyślnie, gdyż sądzi, że teraz, gdy Anglija ma kłopoty ze wszystkich stron i gdy odbywa się w niej walka wewnętrzna na tle wyborów, najłatwiej będzie stworzyć fakt dokonany. Istotnie, nie bacząc na pewien opór, stawiany przez angielskie oddziały lotnicze, niewielka armia turecka wkroczyła do Mossulu.

Jeszcze przed wkroczeniem tureckim do Mossulu sprawą tą zajęła się Liga Narodów. Na ostatniej „wielkiej” sesji była ona na porządku dziennym, lecz jeszcze przed otwarciem zebrania plenarnego rada ligi postanowiła zaprosić Turcję do Genewy celem pośredniczenia między nią a Anglią, jakkolwiek Turcja nie jest jeszcze członkiem Ligi Narodów.

Delegacja turecka zjechała do Genewy, rozpoczęły się tajne pertraktacje, ale do porozumienia nie doszło, i w rezultacie sprawa została ołożona na czas nieograniczony. Tymczasem scysły zbrojne między wojskami angielskimi i tureckimi stały się coraz częstsze. Jasnym było, że Kemal Basza pragnie wymusić przyśpieszenie kwestji mosulskiej zapomocą nacisku militarnego. Jednocześnie biorąc pod uwagę, że obecnie w Europie modne są rozjemstwa zapomogą Ligi oskarżył on przed Ligą Anglię jako „napastnika” i zażądał stosowania do niej represji na podstawie opracowanego projektu paktu o bezpieczeństwie. Mac Donald nie zeszedł

z pozycji pacyfistycznej, pomimo hałasu prasy konserwatywnej, że trzeba zuchwa-temu Turkowi dać nauczkę. Poprosił on sekretarjat Ligi o niezwłoczne zwołanie specjalnego posiedzenia rady do rozpatrzenia tej sprawy. Zadanie rady polega na tem, by stwierdzić, jakie status quo miał na myśli układ genewski pomiędzy lordem Parmoorem a Fethim Beyem w sprawie oznaczenia granicy między Turcją a Irakiem.

Rząd angielski powołuje się na status quo przy podpisaniu traktatu lozańskie-go w lipcu 1923 r., rząd turecki zaś na układ genewski z dnia 30 września tegoż roku. Sama zaś kwestja graniczna nie została poruszona przez podanie angielskie do Ligi, gdyż w dalszym ciągu winna ją na podstawie uchwały Ligi rozstrzygnąć komisja złożona z kilku osób. Obecnie

chodzi tylko o to, czy Turcja jest upraw-niona do zatrzymania obecnej swej pozycji przy granicy mosulskiej. Zdaniem angielskim obie strony nie mają prawa wprowadzić w ruch swych wojsk aż do rozstrzygnięcia przez Ligę kwestji status quo. Na to Turcja podobno też się już zgodziła, przyrzekłszy cofnąć swe wojska z niektórych punktów i dalej nie popyłać na teren walki dalszych posiłków.

Obecnie ciekawem będzie jak rozstrzygnie ten spór o status quo rada Ligi i czy strony wyrokowi temu się poddadzą. Jeszcze ciekawszą zaś będzie kwestja, czy uda się arbitrowi wyznaczonemu przez Ligę załatwić polubownie samo meritum sprawy mosulskiej i na podstawie jakiego kryterjum. Delegacja turecka w Genewie domagała się urządzenia plebiscytu. Ale jasnym jest, że przeprowadzenia ple-

biscytu wśród półdzikich plemion jest nie-wykonalne. Również jest rzeczą sporną, czy wogóle w takim kraju, który obfituje w niezmiernie ważne źródła mineralne konieczne dla przemysłowej Aglii a mniej potrzebne dla mało uprzemysłowanej Turcji, może być miarodajna wola ludności mieszkającej na danym odcinku. Wreszcie najciekawszą kwestją jest, czy i ta strona, która przegra podda się arbitrowi Ligi.

Dopóki szło o sprawę czysto akademickie i frazesy idealistyczne, mające obowiązywać kiedyś w nieokreślonej przyszłości, wszystko szło nienajgorzej. Zobaczymy wkrótce, czy głoszone ideały obowiązywać będą także, gdy chodzić będzie o konkretne interesy.

Lector.

Kłeska, czy zwycięstwo Labour-Party

(Korespondencja własna „Republiki“).

Londyn, w październiku.

Dziesięć miesięcy temu, gdy wybory do parlamentu angielskiego nie dały żadnej partji zdecydowanej większości — dawne partje większościowe: konserwatyści i liberałowie, a szczególnie Lloyd George, nietylko, że poparli objęcie władzy przez Labour Party, ale wprost dążyli ku temu, obiecując jeszcze zachować życzliwość swego stronnictwa w parlamencie.

Prasa konserwatywna i liberalna przyjęły z pełnym spokojem Mac Donalda, a nawet niekiedy ze szpalt pism radykalno-liberalnych odzywały się głosy zadowolienia z powodu objęcia władzy przez labourystów.

Wysiłki Bonar Lawa, Baldwina i Lloyd George'a w celu przywrócenia normalnych stosunków gospodarczych w Europie były chybione, a kryzys gospodarczy w Anglii osiągnął wówczas swój najwyższy punkt kulminacyjny, wywołując coraz to większe niezadowolenie z istniejącego stanu rzeczy wśród milionowych rzesz bezrobotnych, którym zasiłki rządowe nie wystarczały nawet na skromne utrzymanie.

Nietylko bezrobotni byli niezadowoleni z wysiłków Lloyd George'a, który chciał ponownie puścić w ruch zardzewiałą maszynę europejską, ale całe młode pokolenie angielskie, które po zawierusze wojennej przechodziło pewien kryzys duchowy.

Na uniwersytetach powstawały coraz to nowe kółka przyjaciół Labour Party. Entuzjazm i wiara w lepszą przyszłość ogarnęła również i te sfery, które dotychczas opierały całą swą politykę na „businessie”.

W takich to okolicznościach powstał rząd Mac Donalda.

Nic dziwnego więc, że konserwatyści i liberałowie milcząc i z ukrytym zadowoleniem przyjęli utworzenie rządu robotniczego, który miał naprawić wszystkie błędy poprzednich rządów i wnieść uspokojenie do stosunków wewnętrznych Anglii.

Największe jednak nadzieje pokładali oni w Mac Donaldzie z powodu jego zamiarów w polityce zagranicznej, wiedząc doskonale, że powrót wzajemnego zaufania narodów, umożliwi uregulowanie stosunków gospodarczych w Europie i przez to poprawi się sytuacja przemysłu angielskiego.

Zresztą — powiadali liberali — jeżeli Mac Donald zdoła przeprowadzić swój program polityki zagranicznej, tem lepiej dla klasy mieszczańskiej, jeżeli zaś tego nie dokona, to zdyskredytuje swą partję.

Na obalenie rządu robotniczego zawsze znajdziemy jakiś powód, jeżeli zajdzie tego potrzeba.

Tak istotnie się stało. Konserwatyści i liberałowie widząc sukces rządu robotniczego na konferencji

londyńskiej, a następnie w Genewie oraz wzrastające wpływy Mac Donalda w kraju nie mogli dłużej pozwolić, by rządził on dalej krajem i wykazywał przez to dobitnie społeczeństwu angielskiemu nieudolność wszystkich poprzednich rządów, które wyrzuciły tysiące funtów na dalsze interwencje zbrojne w Rosji i wręcz przewrotnymi metodami starali się osiągnąć równowagę w Europie.

Mac Donald zrobił swoje — powiedział Lloyd George — i nie może pozostać dłużej ani chwilę przy władzy. Każdy dzień jego władzy powiększa autorytet Labour Party, który przytłaczony utratą naszych wpływów wśród społeczeństwa.

Upadek więc Mac Donalda jest raczej zwycięstwem, gdyż wykazuje dobitnie, że prawica angielska obawia się demokracji, która potężnym i szybkim krokiem kroczy naprzód w Anglii.

Obecna walka wyborcza w Anglii jest walką planową reakcji z demokracją, która znajduje się niezawodnie niedaleko swego celu.

Hasła wyborcze, jak walka o mieszkania dla robotników lub o tanią żywność są tylko tymi problemami, które nie odłączają się od życia ludzkiego, ale poza nimi kryją się hasła wznioślejsze i głębsze.

Kto zna historję ostatnich zmagañ ludu angielskiego o wyzwolenie z pod jarz-

ma kapitalizmu i wysiłki Labour Party w tym kierunku wie, że chodzi tu o problemy tak ważne, jak upaństwowienie wszystkich tych gałęzi przemysłu, które do tego już dojrzały.

Wybory w Anglii mają więc wprost dziejowe znaczenie, ponieważ rozstrzygną kwestję, czy drogą ewolucji dokonany zostanie wyłom w ustroju społecznym w najbardziej uprzemysłowanym kraju i największym ośrodku kapitału.

Zrozumieli to doskonale kapitaliści i dlatego jedynie doszło do porozumienia między liberałami i konserwatystami, którzy zawsze jaknajzawzięciej zwalczałi się wzajemnie.

Trudno narazie przewidzieć, jaki będzie wynik wyborów.

Ostatni rozwój sytuacji wyborczej wykazuje niebywały entuzjazm wśród społeczeństwa angielskiego z powodu hasel wyborczych Labour Party.

Mac Donald i jego współpracownicy wzniciają szczerzy zapal wśród ludności.

Nie chodzi tutaj jednak tyle o uzyskanie większości przez Labour Party, ile o wykazanie, że demokracja zyskuje na sile i że poglądy społeczeństwa uległy zmianie.

Kształtowanie się stosunków w Anglii wskazuje na fakt, że dokonywa się tutaj ewolucja pojęć, która nie powinna uść naszej uwagi.

H. Pas

Wojna domowa w Chinach. Sun-yat-sen zdobył Kanton.

Londyn, 17 października.

Według nadesłanych tutaj wiadomości w Kantonie przez dwa dni toczyły się zaciekle walki między stojącymi za rządem oddziałami ochotniczymi a czerwone mi wojskami Sun-yat-sena. Walki te zakończyły się zwycięstwem żołnierzy czwonych nad wojskami ochotniczymi, zorganizowanymi przeważnie z kupców. Wojska te po zajęciu miasta przez Sun-yat-sena cofnęły się do okolicznych wiosek na północ od Kantonu, pozostawiając na placu boju 1.000 ranych i zabitych. Straty przeciwników wynoszą połowę tej liczby.

W czasie walk w Kantonie zginęło około 1.000 osób cywilnych.

KRÓL S. H. S. OBEJMUJE PROTEKTORAT NAD GROBAMI ŚWIĘTEMI

Polska Agencja Telegraficzna.

Belgrad, 17 października.

Przybyła tu delegacja składająca się z czterech wysokich dostojników kościoła grecko-ortodoksyjnego, patriarchatu w Jerozolimie, która ma prosić króla Aleksandra, aby objął protektorat nad gro-

Okrety cudzoziemskie dozoruja krą-zowniki Sun-Yat-Sena w obawie, że zacznie on bombardować miasto.

O zafarłości walk prowadzonych w Kantonie świadczą pożary, które bądź je dna bądź druga strona wzniesła. Straty z tego powodu wynoszą około półtora miliona funtów sterlingów.

Szanghaj, 18 października.

Polska Agencja Telegraficzna.

Sytuacja pogarsza się. Około 5.000 ludzi, pochodzących z armji Cze - Kianga, pozbawionych żywności, rozbiło się na grupy i rozpoczęło rozbój w okolicy. Bandy te okopały się około linii kolejowej w pobliżu obszarów, pozostających pod zarządem międzynarodowym.

bami świętymi w Jerozolimie. Protektorat ten sprawował dawniej car rosyjski.

Przyjęcie protektoratu równa się przyjęciu godności głowy wszystkich kościołów prawosławnych obejmujących obecnie około 240 milionów wiernych.

Delegacja będzie dzisiaj przyjęta przez króla.

U źródeł fantazji rewolucyjnej.

Wells przeciwko obecnemu trybowi życia świata.—Systemy rządzenia nazywa on uroczyście idjotycznymi.—„Ubóstwo hańbi!—twierdzi B. Shaw—gdyż pozbawia człowieka możliwości człowieczego istnienia“.—„Maszyn, maszyn, maszyn w rolnictwie!“—woła Henryk Ford—produkta rolne przy cenach najniższych są droższe, niż być powinny“.

Mimo dzięków okrzyków radości i triumfu w obozie zjednoczonej reakcji, mimo indyjskiego potrząsania wódcznią nacjonalizmu i tanecznych śpiewów naokoło grobowca zapoczątkowanej ery nowego, lepszego świata, europejski czelczyzna nie chce zaprzestać choćby w myśli, choćby w fantazji szukania nowych dróg i nowych kształtów.

To jest jedyna wygrana „wielkiej wojny“, jedyny sukces, jedyny istotny zwycięstwo: przez nadmiar krwi i cierpienia wstrząśnięci zostali nawet najgłupszy i najgłuchsi, nawet najtępsi i najbezdolniejsi. I odtąd świat się nie uspokoi, a myśl pomyślnie w zamknięciu uwięziona szuka i błąka się: trochę więcej światła, trochę więcej szczęścia — last not least trochę mniej bogactwa!

Fantazje Wells'a.

Słynny utopista i socjalista angielski Wells w czasopiśmie „Progres Civique“ znajduje dla tych napoty bezwiednych, napoty samorządnych wysiłków ludzkości następujące przesłaniczne porównanie: „Przypominam sobie jak w dzieciństwie zamknąłem kiedyś chrabąszcza w tekturowym pudełku. Biedne to stworzonko nie przestawało skrobać i brzęczeć, starając się wydłubać sobie małą dziurkę lub szczelinę, przez którą przemknęłoby do jego ciemnicy trochę światła, przez którą kiedyś wydostałby się można na prawdziwą... wolność!

Wszystkie swoje dzieła—powiada dalej Wells — przypominają te właśnie słabowite ale nieznużone skrobienie chrabąszcza.

Wierzę głęboko i niezłomnie, iż istnieją możliwości lepszego istnienia dla stworzeń rasy ludzkiej—wierzę, iż można życie ludzkie uczynić mniej przeciętnym, mniej monotonnym, mniej mizernym.

W miarę moich sił skromnych starałem się zawsze burzyć mury naszego więzienia, mury spojone cementem poddaństwa i ciemnoty.

Jestem przeciwnikiem odzieży, którą nosimy i jedzenia, które spożywamy — domów, w których mieszkamy i szkół, w których dzieci nasze się kształcą — jestem przeciwnikiem naszych rozrywek, monety, handlu i przemysłu, kodeksów prawnych i systemów politycznych.

Uważam, że nasza odzież jest brzydka i niehygieniczna, a nasze pokarmy są niezdrowe, nasze domostwa nędzne, a nasze szkoły pod względem duchowym nieskończenie... ubogie!

Uważam, że nasze rozrywki są nieciekawe, a nasz system monetarny tępo bezmyślny, nasz handel i przemysł wybitnie destrukcyjne, a nasze systemy rządzenia politycznego uroczyście idjotyczne!

Dlatego też starałem się moim życiem prywatnym zawsze odbiegać od zwyczajów i przyzwyczajęń przeciętności, wyzwoić się z nudy i brudu, które obficie nas ze wszech stron zalewają.

Czyż jestem jedynym człowiekiem, który tak boleśnie odczuwa nędzę życia dzisiejszego?

Legiony ludzi z chęcią starają się się znaleźć, starają się wchłonąć wszelki świeższy powiew piękna i lepszych możliwości życia ludzkiego.

Widzi się przy pomocy jakichś środków starają się oni zapomnieć o dzisiejszym niedoskonałym świecie i życiu — widzi się, jak porwijąco działa na ludzi myśl, koncepcja sama — rozkoszy, szczęścia, wielkości!

Alkohol i dewocja, żądze silnych sensacji i emocji, skłonność do marzyciel-

cielstwa bezkresnego — oto sposoby przy pomocy których ludzie pragną uciec ze świata płaskiej monotonii dłużących się dni bezcelowo płynącego życia...

Ale po orgiach następuje rozbudzenie — a klatka jest wciąż nadal zamknięta!

Tyle mister Wells — o którym powiecie — że był i jest utopistą, fantastą i marzycielem, że jest — conajgorse — socjalistą, przeto wiecznym malkotentem.

Ale ostatecznie warto chwilę się zastanowić, czy pustka i beznadziejność większości ludzi jest rzeczywiście czymś nieuniknionym?

Zywy trup poezji rosyjskiej.

Z powodu śmierci Walerego Briusowa.

Błada, wychudła twarz, małe, przymrużone oczy, czarne włosy, spadające lokami na czoło — cała postać Briusowa wydawała się raczej manekinem z panopticum lub z wystawy gotowych ubrań.

To podobieństwo do figury z wosku nabierało specjalnej wyrazistości na tle charakteru poety.

Walery Briusow był człowiekiem skrytym, milczącym, wiecznie zadumany, wiecznie o czemś myślącym, twarz jego zawsze wyrażała uczucie obojętności i pewnej pogardy dla świata.

Zywy człowiek, a wyglądał jakgdyby był martwy.

Dziś — gdy leży już w grobie — nie zmienił się chyba wcale.

Tak samo blade, milczący, cichy, tak samo ręce ma skrzyżowane na piersiach (była to jego ulubiona poza) tak samo nie mówi i wygląda pewno jakgdyby o czemś myślał...

Prawdopodobnie poeta zdawał sobie sprawę z tego, że jest nie zgrabny, że śmiesznie wygląda w zapiętej na wszystkie guziki kurtce, że czyni wrażenie figury woskowej z panopticum.

I dlatego właśnie zrodziło się w nim pewne pozerstwo, — Briusow był w życiu aktorem, patetycznym Hamletem 20-go wieku.

Jego uśmiech, sposób mówienia, każdy gest był zamierowany, jak cała jego postać.

Briusow należał do rzędu tych poetów którzy sztukę traktują jak rzemiosło.

W jednym ze swych listów poeta pisał:

— Balmont buja w obłokach — ja wolę chodzić po ziemi. Każdy utwór muszę dokładnie obliczyć, i wymierzyć.

To był jego sposób pisania: gdy miał zamiar, napisać cykl wierszy, zgóry wyliczał z ilu wierszy będzie się składał cały cykl, ile zwrotek będzie miał każdy wiersz, ile czasu zajmie mu pisanie każdego wiersza...

Balmont był synem słońca, Balmont pokochał prawdę życiową, udekorował

Skrzynka do listów.

Do Redakcji „Republiki“

w miejscu.

W związku ze wzmianką p. t. „Jaki pan, taki kram. Urzędnicy magistracy w biurach wypłat przychodzą do pracy o 10 rano, zamieszczoną w nr. 285 „Republiki“, magistrat m. Łodzi wyjaśnia, co następuje:

1. Do pracy przychodzą urzędnicy magistratu o godzinie 8 rano, jak to wykażuje kontrola obecności. Ponieważ kasyer po przyjeździe do biura musi zjechać do Głównej kasy miejskiej gotówkę, jaka pozostała z poprzedniego dnia wypłaty, i otrzymać nową na wypłaty w dniu bieżącym, wynoszącą przeciętnie około zł. 10,000.—, drobnymi, którą to sumę musi przeliczyć — z uwagi na to, że jest odpowiedzialny za manco, nie może przeto

Paradoksy Shaw'a.

Bernad Shaw powiada, że największą perfidją i bezczelnością burżuazyjnego świata, było wymyślenie obłudnego przy słowia: iż ubóstwo nie hańbi!

Przeciwnie, ubóstwo hańbi — powiada Shaw — gdyż pozbawia człowieka możliwości człowieczego istnienia: pozbawia go dobrodziejstwa cywilizacji i kultury!

Jeśli więc, chcecie korzystać z pięknych książek, koncertów, widowisk teatralnych — jeśli nie chcecie żyć w norach, karmić się odpadkami zwierzęce-

mi — jeśli chcecie mieć chwilę wolną od pracy dla myśli i rozmowy — musicie się bogacić! Jakżeż to jest możliwe? Wszak dobr ekonomicznych stanowczo za mało, by wszystkich obdzielić, by wszystkich zaspokoić!

Ostatecznie — możnaby ilość produkcji fabrycznej podwoić, potroić — ilość obrotów maszyn znacznie jeszcze powiększyć — ale skąd wziąć surowców?

W braku surowców tkwi nędza dzisiejszego bytowania ludzi — słońce za mało grzeje — a ziemia za mało rodzi!

Tak jest — nieprawdą? Więc posłuchajcie najtrzeźwiejszego z ludzi, fabrykanta, który się dorobił miljonów dolarów — amerykańnika, który nie wie, co fantazja a marzenie — posłuchajcie Henryka Forda!

Aksjomaty Forda.

„Rolnik ze swej codziennej pracy czy ni rzecz zbyt zawikłaną. Zdaje mi się, że przeciętny rolnik w rzeczywistości użyteczny cel wkłada zaledwie 5 procent zużytej energii. Gdyby ktoś kiedykolwiek fabrykę urządził, powiedzmy tak na wóz przeciętnego folwarku, budynek byłby zapchany ludźmi. Najgorza fabryka w Europie nie może być tak źle urządzona, jak przeciętna stodoła na farmie.

Siły mechaniczne używa się w możliwie najmniejszym stopniu, nietylko wszystko robi się rękoma, ale rzadko kiedy poświęca się bodaj jedną myśl logicznemu urządzeniu.

Rolnik przy swoich lżejszych zajęciach domowych kilkanaście razy wlezie i zlezie z chybotącej drabiny, latami całymi nosić będzie wodę, zamiast położyć kilka przewodów wodociągowych. Wydaje mu się, że wkładanie pieniędzy w ulepszenia, to wydatek. Produkta rolne przy cenach najniższych są droższe niż być powinny. Marnotrawny ruch, marnotrawny wysiłek podwyższają ceny ziemioplodów, a obniżają zyski.

Na mojej własnej farmie w Dearborna wszystko robi się maszynami. Ukróciłiśmy znacznie marnotrawstwo, ale dotąd nie dotarliśmy jeszcze do prawdziwej oszczędności. Więcej mamy roboty nie-ukniętej niż wykonanej. Mimo to nigdy bez względu na wartość zbiorów, nie o-mieszkałymi wyciągnąć zysk pierwszorzędną, a to dlatego, że nie jesteśmy rolnikami, lecz przemysłowcami na roli.

Z chwilą, gdy rolnik uważać się będzie za przemysłowca — będziemy mieli produkty rolne tak tanie, że wszyscy będą mieli dość żywności“....

Tyle Henryk Ford — multimilioner amerykański, najtrzeźwiejszy z ludzi tego świata, wróg reformatorów — obrońca obecnego ustroju gospodarczego. — A jednak — i ten konserwatysta gospodarczy przyznaje, że przy pewnym nakładzie mózgu i... siły motorowej można — nasycić wszystkich ludzi kiedyś w dalekiej przyszłości, gdy maszyny będą pracować na ludzi, a skorupa ziemiska zamieni się w jedno wielkie laboratorium chemiczno-biologiczne, — wszystkie te chimery i fantazje dzisiejsze czytają się będzie, jak dzisiaj — opisy Jules Verne'a pierwszego samolotu lub pierwszej łodzi podwodnej.

Do tego jednak odległego momentu do tej chwili przełamania dzisiejszego ubóstwa, pospolitości i monotonii — fantazje Wells'a, paradoksy Shaw'a i opisy Forda pozostają jedynym ożywym pokarmem dla dusz spragnionych alkoholem duchowego.

R.-N.

FUTRA L. PINKUS

PIOTRKOWSKA 58. TEL. 12-24.

Dr. SAMET MANDELSOWA
powróciła.

Dzielna 44 Tel. 22-02

opuścić gmach magistratu wcześniej, jak o godzinie 8,30 — 8,45 rano. Biura wypłat znajdują się przeważnie na krańcach miasta, jak np. biuro 4 w Widzewie, biuro 8 w fabryce Ossera, Kilińskiego 222, za Napiórkowskiego, 9 i 10 — Wólczańska 253, do których dojazd tramwajem trwa około 30 — 40 minut, wypłaty więc nie mogą rozpoczynać się wcześniej, jak o godzinie 9-ej — 9 i pół rano.

O tem podaje się każdorazowo do wiadomości publicznej drogą ogłoszenia w miejscowych pismach.

2. O pracy p. Illicza, kilkuletniego urzędnika miejskiego na stanowiskach kierowniczych, magistrat m. Łodzi ma opinię wyrobioną, skutkiem czego obejmuje się bez „zycziwych“ rad p. Łatkowskiego.

Łódź, dnia 18 października 1924 r.

W. Groszkowski,
wiceprezydent m. Łodzi.

Po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu dnia 17 października 1924 r.

WACŁAW MILLER

lat 26, pracownik kolei kaliskiej.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dzisiaj t. j. w niedzielę d. 19-go października r. b. o g. 3 po poł. ze szpitala w Radogoszczu na stary cmentarz katolicki.

Matka i narzeczona.

Wiadomości bieżące.

PAŹDZIERNIK
19
NIEDZIELA

Dziś: Pięta z Al.
Jutro: Ireny, Mar.
Wschód słońca o g. 6.15
Zachód o g. 4.32
Wsch. księżycy o g. 5.17 pp.
Zachód o g. 2.58 pn.
Długość dnia 11.03
Ubyło dnia g. 5.23

Jeszcze jeden „purytanin“

„Kurier Łódzki”, siląc się na nowoczesne dowcipy, idzie za przykładem swego zbankrutowanego wieczornego imienia i zaczyna imponować językowym „purytanizmem”, wyzyskując cudze omyłki drukarskie, nieumknięte przy szybkim tempie pracy redakcyjnej. Pompatyczną wzmiankę „Kurjera Łódzkiego” kończy w następujący sposób:

„W Polsce trzeba być polakiem, z krwi i kości, aby móc z powodzeniem podjąć się reform językowych”.

Ponieważ najwidoczniej „Kurier Łódzki” uważa siebie za pismo „polskie z krwi i kości”, przeto, przeglądając jeden jedyny jego numer, spostrzegliśmy następujące „refomy” językowe:

„Labourzyści atakują liberałów”
„Rząd Rzeszy przestacza się na rząd fachowy”. O ile wiadomo nam, według zasad czystszej polszczyzny można się „przeistaczać w rząd fachowy”.

„Niemcy przygotowały swoje wejście w grono wielkich mocarstw”.

Po polsku mówi się, a tym bardziej pisze: wejście do grona.

„Miljony, które mają się posypać do niemieckich kieszeni”. Powinno być: do niemieckich kieszeni...

„Miał być widzialnym dowodem potęgi”. Mówi się widocznym dowodem.
„Danja chce nawiązać węzły z Polska”. Może być tylko: „nawiązać węzły przyjaźni, węzły handlowe, polityczne” etc. Bez dopełnienia nie można z kimś nawiązywać węzłów, lecz tylko stosunki.

„Dla wykazanie łodzianom, co za talentów pozbawiony został sejm” Karygodny błąd: winno być: „jakich talentów”

Dodatek „Kurjera Łódzkiego” wychodzi z powtarzaniem stale błędem: „Pod kierunkiem redakcyjnym p. O.” Powinno być: „pod kierownictwem redakcyjnym”

Czy nie dosyć? „Kurier Łódzki” roi się od błędów językowych (nie mówimy o omyłkach drukarskich, które są nicuniknione i zdarzają się często nawet w wielkich światowych wydawnictwach), a prawi o „reformach” językowych polaków z krwi i kości.

„Reformy” te psują tylko krew każdemu poloniście, a co do kości, to warto maść na wyleczenie dostaną zapewne w aptece p. Groszkowskiego, wydawcy „Kurjera Łódzkiego”. Dla wszelkiej pewnością, aby nie zrobić na etykiecie błędu w języku polskim, p. Groszkowski do dnia dzisiejszego używa etykiet rozsy-

PROSZĘ NIE CZYTAĆ

między wierszami, bo czas już skończył z fałszywą pruderją i spojrzeć nagiej prawdzie prosto w oczy. To też w myśl tego

CO TU PISZEMY

zerwiemy zasłonę z ohydy życia wielkomięskiego i, ukazawszy niebezpieczeństwo, jakie zagraża naszym sierotom i córkom, wstawimy do walki z tą straszliwą plagą, o której się milczy dlatego — bo to nieprzyzwoite.

O CZEM SIĘ NIE MÓWI.

— A ty na mnie teraz plujesz i nie będziesz nawet na mój grób chciał przyśnić. A jeżelibyś przyszedł, to ja cię wyczuje Tatuńcia przez ziemię i kamienie i za nóżki obejmie i z płaczem przypadne i bębę całować ci nóżki i prosić zmiłowania i wiecznego odpocznienia.

Ja już niemoże wiecej, a ja myślę że to było jakoś źle że na mnie jak na psa napadli, bo jak latają za psem i krzyczą że wściekły to on się wścieknie.

To i my dziewczęta tak samo bidne...

„O CZEM SIĘ NIE MÓWI”

Gabryela Zapolska.

— Panienska wesola?...

— Czego mam być smutna. Tylko źli ludzie są smutni.

„O CZEM SIĘ NIE MÓWI”

Gabryela Zapolska.

... dali mnie te czarne podte książkę i ja wtedy padła twarzą do ziemi, bo już wiedziałam, co dla mnie nima na świecie mniejsca...

„O CZEM SIĘ NIE MÓWI”

Gabryela Zapolska.

— Kto ty podły?... ja?... bezco?... bez moją ofiarę i szczerę serce...

Inne dziewczęta sobie takiej fatygi nie zadają i nic to nie obchodzi czy ich kochanek lubi, czy nie lubi, jak się jest taką z ulicy.

Ale ja przez to, że Tatuńcio był dla mnie taki słodki i dobry, to mi go żal było i w kawałki była bym się dała pokrajać, żeby go nie martwić.

A ty mnie jeszcze wyzywasz...

Jak tak, to ja se ide...

„O CZEM SIĘ NIE MÓWI”

Gabryela Zapolska.

NOWA KONCESJA DLA ELEKTROWNI ŁÓDZKIEJ.

W myśl wniosku wydziału przedsiębiorstw miejskich, magistrat na posiedzeniu w dniu 17 bm. uchwalił: 1) przyjąć w brzmieniu ostatecznym po uzgodnieniu z ministerstwem robót publicznych i przedstawicielami tow. ośw. elektr. 1886 r. — projekt uprawnienia rządowego na eksploatację zakładów elektrycznych w Łodzi oraz projekt umowy miasta ze spółką p. n. „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne”; 2) zrzec się starej umowy koncesyjnej, zawartej pomiędzy miastem Łodzią i firmą „Siemens i Halske” oraz umowy dodatkowej pomiędzy miastem a Tow. elektrycznego oświetlenia 1886 r.; 3) wystąpić do rady miejskiej o zatwierdzenie decyzji magistratu.

Jednogodzinny strejk w środe.

Pracownicy handlowi powstrzymają się od pracy na jedną godzinę, aby zaprotestować przeciw pominięciu ich w ustawie ubezpieczeniowej od bezrobocia.

Istotnie ciężką jest dola robotnika, pozbawionego pracy, ale bądź co bądź radzi on sobie, czy znajdując pracę przy robotach publicznych, czy też otrzymując minimalne chociażby zapomogi od państwa.

O cierpliwości zresztą i wytrzymałości naszej rzeszy robotniczej z podziwem a nawet „zachwytem” mówili i pisali nie raz zwiedzający Polskę dziennikarze i politycy europejscy.

To jednak, co obecnie przeżywa t. zw. inteligencja pracująca jest prawdziwą i głęboką tragedją.

Szeregi „zredukowanych” pracowników handlowych, biurowych, bankowych i t. p. powiększają się z dniem każdym.

Są tacy, którzy, aby uratować siebie i rodzinę od śmierci głodowej, wysprzedali już wszystko co mieli w domu: meble ubrania, bieliznę — do ostatniej koszulki!

Niebawem nędza dziesiątkuje te wielotysięczne masy pracownicze, a znikąd żadnej pomocy nie widać.

Śmieszna wszak jest suma 50-ciu tysięcy złotych, które rada miejska wyasygnowała raczyła na doraźną pomoc pracownikom umysłowym. Ten ochlap, rzucany pracownikom, ma nadto zapaszek partyjno-polityczny: służy o to, by zrehabilitować w oczach pracowników politykę chjony na terenie sejmowym, głośnymi, której wyłączone z ustawy o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia tych-

że pracowników umysłowych, którym dziś rzucono marne grosze...

Związki pracownicze nie posiadają, niestety, żadnych funduszy.

Samo opodatkowanie się członków daje, rzecz prosta, rezultaty bardzo nikłe ponieważ olbrzymia większość jest już obecnie bez pracy i nie jest w stanie opłacić nawet składek zwykłych.

Międzyzwiązkowa komisja pracownicza, aby dać wyraz rozgoryczeniu, które opanowały masy pracownicze, uchwała proklamować w dniu otwarcia sesji sejmowej jednogodzinny strejk protestacyjny przeciwko pominięciu pracowników umysłowych w ustawie o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Strejk ten, jedyny w swoim rodzaju, odbyć się ma w środe, dnia 22-go bm., od godziny 11 do 12 w południe.

Inteligencja pracująca widzi się zmuszoną wkroczyć na drogę czynnej obrony swych praw.

Jest to objaw bardzo charakterystyczny i pouczający dla tych sfer, które polityką swą doprowadzają ludzi, tak wszak bardzo oportunistycznie usposobionych, jak pracownicy umysłowi, do krańcowej ostateczności.

Strejk ten nie zagraża naszemu porządkowi państwowemu i społecznemu, niech jednakże będzie przestroją dla czynników miarodajnych, że stałym tylko kokietowaniem i mydleniem oczu inteligencji pracującej doprowadzić można do wręcz przeciwnych rezultatów.

Posiedzenia komisji radzieckich. We wtorek, dnia 21-go bm., o godzinie 7 i pół wieczorem odbędzie się posiedzenie Komisji skarbowo-budżetowej.

Na porządku dziennym m. in. sprawy: podatku od budynków, opłat biura ksiąg ludności stałej, asygnowania 1,000 zł, na cele, związane ze sprowadzeniem śwłok Henryka Sienkiewicza, subwencji dla tow. „Sokół” w Gdańsku i t. d.

Dla ofiar obowiazku. Na ostatnim posiedzeniu magistratu rozpatrywano m. in. sprawę podziału wyasygnowanego przez radę miejską funduszu w wysokości 2778 zł., przeznaczonego dla rodzin ofiar, zatrutych gazem przy czyszczeniu dołów biologicznych.

Zgodnie z wnioskiem wydziału opieki społecznej, magistrat postanowił, aby suma powyższa podzielona została na cztery części, które przypadają: 1) rodzinom Tomczaka, Sitkiewicza i Walickiego (zatruci gazami przy ul. Konstantynowskiej nr. 9) oraz 2) rodzinie dozorczy Jaskota — zginął przy ul. Cegielskiej nr. 65. —

Sumy, przypadające na poszczególne rodziny, wypłacane będą w formie zapomóg tygodniowych tej wysokości, by wystarczyć mogły na okres 46-tygodniowy.

Że pracowników umysłowych, którym dziś rzucono marne grosze...

Związki pracownicze nie posiadają, niestety, żadnych funduszy.

Samo opodatkowanie się członków daje, rzecz prosta, rezultaty bardzo nikłe ponieważ olbrzymia większość jest już obecnie bez pracy i nie jest w stanie opłacić nawet składek zwykłych.

Międzyzwiązkowa komisja pracownicza, aby dać wyraz rozgoryczeniu, które opanowały masy pracownicze, uchwała proklamować w dniu otwarcia sesji sejmowej jednogodzinny strejk protestacyjny przeciwko pominięciu pracowników umysłowych w ustawie o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Strejk ten, jedyny w swoim rodzaju, odbyć się ma w środe, dnia 22-go bm., od godziny 11 do 12 w południe.

Inteligencja pracująca widzi się zmuszoną wkroczyć na drogę czynnej obrony swych praw.

Jest to objaw bardzo charakterystyczny i pouczający dla tych sfer, które polityką swą doprowadzają ludzi, tak wszak bardzo oportunistycznie usposobionych, jak pracownicy umysłowi, do krańcowej ostateczności.

Strejk ten nie zagraża naszemu porządkowi państwowemu i społecznemu, niech jednakże będzie przestroją dla czynników miarodajnych, że stałym tylko kokietowaniem i mydleniem oczu inteligencji pracującej doprowadzić można do wręcz przeciwnych rezultatów.

Posiedzenia komisji radzieckich. We wtorek, dnia 21-go bm., o godzinie 7 i pół wieczorem odbędzie się posiedzenie Komisji skarbowo-budżetowej.

Na porządku dziennym m. in. sprawy: podatku od budynków, opłat biura ksiąg ludności stałej, asygnowania 1,000 zł, na cele, związane ze sprowadzeniem śwłok Henryka Sienkiewicza, subwencji dla tow. „Sokół” w Gdańsku i t. d.

Dla ofiar obowiazku. Na ostatnim posiedzeniu magistratu rozpatrywano m. in. sprawę podziału wyasygnowanego przez radę miejską funduszu w wysokości 2778 zł., przeznaczonego dla rodzin ofiar, zatrutych gazem przy czyszczeniu dołów biologicznych.

Zgodnie z wnioskiem wydziału opieki społecznej, magistrat postanowił, aby suma powyższa podzielona została na cztery części, które przypadają: 1) rodzinom Tomczaka, Sitkiewicza i Walickiego (zatruci gazami przy ul. Konstantynowskiej nr. 9) oraz 2) rodzinie dozorczy Jaskota — zginął przy ul. Cegielskiej nr. 65. —

Sumy, przypadające na poszczególne rodziny, wypłacane będą w formie zapomóg tygodniowych tej wysokości, by wystarczyć mogły na okres 46-tygodniowy.

Jak inkasuje swe należność elektrownia i gazownia. Konsumenci gazu i elektryczności uskarżają się na sposób inkasowania od nich należności, przypominającej egzekucję jakiegoś podatku.

Elektrownia zamiast inkasenta posyła przez chłopca kwit i wszyscy konsumenci muszą wędrować na ul. Targowa.

Inkasent gazowni, gdy nie zastaje konsumenta w domu nie raczy pofatygować się poraz drugi, a po pewnym terminie dostarczanie gazu zostaje wstrzymane.

Szkolnictwo łódzkie w „Świecie”. W jednym z najbliższych numerów warszawskiego najpopularniejszego tygodnika ilustrowanego „Świat” ukaże się specjalny dodatek, poświęcony szkolnictwu łódzkiemu. Opracowaniem tego dodatku zajmuje się red. Jan Wojtyński.

Dalsza budowa szkół powszechnych. W poniedziałek dnia 20 b. m. rozpoczęła się praca nad budową szkoły powszechnej przy ul. Podmiejskiej.

W ciągu przyszłego tygodnia rozstrzygnięty zostanie konkurs na budowę nowej szkoły powszechnej na zakupionym przez magistrat placu przy ul. Wspólnej na Bałutach. (b)

CASINO

Dzisiaj i dni następnych!

CASINO

Bety Kompson w Dramacie

Kobieta przeciw kobiecie

Film o którym cała prasa zagraniczna śpiewa hymny pochwalne, jest tematem dyskusji całej Łodzi.

W środę rozpocznie się strejk włoski w elektrowni.

Pracownicy żądają podwyżki płac o wskaźniki drożyzniane komisji statystycznej.

Pracownicy elektrowni łódzkiej wyśtosowali w ubiegłym miesiącu do zarządu żądanie przyznania im wskaźnika drożyznianego, ustalonego przez komisję statystyczną m. Łodzi — raz w wysokości 2,65 proc. i drugi raz 5,65 procent.

Zarząd elektrowni rozpatrzywszy postulaty swych pracowników odmówił uwzględnienia tychże, powołując się na niemożliwość podwyższenia dotychczasowych płac.

Stała jednak tendencja zwyżkowa, na rynku artykułów żywnościowych zmusiła pracowników elektrowni do powtórzenia żądań podwyższenia płac o sumę procentową

zwyżek cen, co spotkało się również ze stanowczą odmową ze strony dyrekcji elektrowni.

Ostateczny termin odpowiedzi wyznaczony został na środę dnia 22 października, po którym to dniu w razie niepozytywnego załatwienia sprawy przystąpić mają pracownicy do strejku włoskiego.

Sytuacja jest zbyt poważna, by przejść nad nią do porządku dziennego i wszystkim miarodajnie i powołane do tego czynnikowi winni się zatargiem w elektrowni zainteresować, dążąc do zlikwidowania konfliktu, mogącego mieć przykre dla całego miasta następstwa.

O zapomogi dla robotników, zamieszkałych w miastach pod Łodzią.

Uchwały obwodowego zarządu funduszu bezrobocia.

Zarząd obwodowego funduszu bezrobocia na ostatnim posiedzeniu postanowił zwrócić się do zarządu głównego z następującym wnioskiem:

„Rozporządzenie p. ministra pracy i opieki społecznej o rozpoczęciu ustawowej akcji o zabezpieczeniu bezrobotnych pominięte są osady, znajdujące się w okolicach Łodzi, jak to Ruda Pabjanicka, Konstantynów, Aleksandrów i Ozorków. Większość tych robotników pracuje

w fabrykach łódzkich, a i ci, którzy pracują na miejscu znajdują się w stanie opłakanym, gdyż od dłuższego czasu są bez pracy. Ze względów powyższych zarząd obwodowy w Łodzi usilnie prosi o rozpatrzenie powyższego wniosku na najbliższym posiedzeniu i przedstawienia go z przychylną decyzją do zatwierdzenia p. ministrowi pracy i telefoniczne powiadomienie tutejszego zarządu obwodowego o decyzji. (b)

WYKŁADY DLA URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH W ŁODZI.

Dzięki poparciu wojewody p. Garapcha i wice wojewody p. Łyszkowskiego, Stowarzyszeniu urzędników państwowych udało się zakończyć przygotowania do rozpoczęcia wykładów dla urzędników państwowych.

Wykłady dla urzędników rozpoczyna się w środę dnia 23 bm. o godzinie 6 wieczór w lokalu przy ul. Zawadzkiej 9 i trwać będą do stycznia 1925 roku. Opłata (na pokrycie kosztów administracyjnych) wyniesie 10 zł. od osoby miesięcznie płatnych w 2-ach ratach.

Ogólne kierownictwo fachowe wykładów objął p. wicewojewowa Łyszkowski i obejmować one będą następujące działy: Konstytucję wraz z ustrojem i zakresem działania władz administracyjnych państwowych (rada Tymieniecki, ustrój i zakres działania władz administracyjnych samorządowych (naczelnik Zakrzewski), przepisy o państwowej służbie cywilnej (referent Drożniński) przepisy z zakresu bezpieczeństwa publicznego (rada Grabczyński), przepisy administracyjne wraz z postępowaniem administracyjnym (naczelnik Tutecki), ustawa wodna (referent Markiewicz), sprawa wojskowa i obywatelstwa (rada Kolażowski), przepisy kancelaryjno-manipulacyjne i opłaty stemplowe (referent Namysłowski), oraz prawo cywilne i karne (rada Tymieniecki). — b.

Otwarcie laźni miejskiej. Budowana przez dłuższy czas przez magistrat laźnia ludowa przy zbiegu Nawrci i Wodnej zostanie w najbliższych dniach otwarta. (b)

SPIS TELEFONÓW.

Wyszedł nowy spis abonentów Łódzkiej sieci telefonów na rok bieżący.

Spis ten rozsyłany jest abonentom telefonów bez żadnych opłat. Następny spis wobec stale zwiększającej się liczby abonentów wydany będzie w maju roku następnego w jeszcze staranniejszym układzie.

DOZORCY ŻADAJĄ NOWEJ PODWYŻKI.

Dziś w lokalu okręgowej komisji związków zawodowych odbędzie się wiec klasowego związku dozorców domowych.

Na wiecu tym omawiana będzie sprawa wystąpienia o podwyżkę w związku z wzrastającą drożyzną. — b.

Otwarcie biblioteki dla dorosłych. W najbliższych dniach otwartą zostanie w lokalu kina oświatowego biblioteka dla dorosłych.

Dla biblioteki tej przeznaczono część książek, z duplikatów biblioteki publicznej, a pozostałą część magistrat zakupił.

Jedyną trudnością jest to, iż lokal przeznaczony na bibliotekę jest tymczasowo zajęty przez urząd sanitarny. — b.

Kursy wieczorne dla dorosłych. Obecnie magistrat utrzymuje w różnych punktach miasta 4 ogniska kursów wieczornych dla dorosłych.

Dalej zwiększenie, ewentualnie zmniejszenie tej ilości zależne będzie od frekwencji. (b)

Prawo i życie

Jak należało księgować zdyskontowane weksle w księgach podatku przemysłowego

Charakterystyczna sprawa w sądzie pokoju.

Sąd pokoju 8-go okręgu rozważał sprawę właścicieli i buchaltera firmy „Fabryka przetworów chemicznych Sz. Fein i S-ka”, oskarżonych z art. 106 ustawy z dnia 14 maja 1923 roku w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (obrotowego).

Firma ta księgowała wpływy wekslowe po odrzuceniu dyskonta, co dało pod stawę izbie skarbowej do zaskarżenia tej firmy o zatajenie częściowe sum szacunkowych.

Oskarżeni nie przyznają się na przewodzie sądowym do winy zatajenia tych sum stwierdzając iż księgowanie w ten sposób przeprowadzili w dobrej wierze.

Oskarżenie popierali przedstawiciele izby skarbowej.

Obronca oskarżonych adw. Henryk Finkelsztajn w dłuższym przemówieniu zobrazował sądowi chaos inflacyjny kiedy sumy wekslowe nie posiadały faktycz-

nej wartości i przy wszelkiego rodzaju transakcjach wekslowych płacono niejednokrotnie sumy, dwa razy wyższe, od faktycznej wartości towarów.

To też ponieważ oskarżeni nabywali towary za gotówkę i weksle dyskontowali księgowanie przez nich sum które otrzymali po zdyskontowaniu, jest całkowicie usprawiedliwione.

Jeżeli jednak nawet postępowanie oskarżonych podlega karze, nie może być zastosowany rygor karny, gdyż oskarżeni wpłacili do izby skarbowej sumę podatku od kwot uznanych za zatajone, przed skierowaniem sprawy do instancji orzekającej — broni więc ich art. 116 teże ustawy.

Sąd, przychyliając się częściowo do wywodów obrońcy skazał oskarżonych na grzywnę w wysokości po 2500 zł. każdego.

Skazani wnoszą apelację. —ast—

TEATR MIEJSKI.

Dzisiaj popołudniu nieodwołalnie poraz ostatni „Gałganek” w świetnym wykonaniu naszego zespołu z znakomitymi odtwórcami głównych ról p. Jarkowska i p. Nowakowski.

Wieczorem „Pocafunek”, przemiła komedia pełna igrasce paryskiego dowcipu i wytwórnej pikanterji Tristan Bernarda.

TEATR POPULARNY.

Dziś w niedzielę dnia 19 października br. 2 przedstawienia o godzinie 3.30 i 8.15 w dalszym ciągu grana z wielkim powodzeniem sztuka A. Bizona p.t. „Pani X.” w głównej roli p. W. Szczepańska, resztę ról stanowią p.p. Branowska, Brandtówna Marszycka, Zielińska, oraz p.p. Bielecki, Bolkowski, Chmurkowski, Górecki, Gałęcki, Niedziałkowski, Puchalski, Zawiejski i inni. Kasa czynna od godziny 10-ej rano bez przerwy do końca przedstawienia. W przygotowaniu sztuka historyczna p.t. „Kmicic” H. Sienkiewicza która będzie wystawiona w piątek dnia 24 bm. o godzinie 8.15 z racji wprowadzenia zwłok i uczenia tego wielkiego pisarza i patrioty polskiego.

NAJBLIŻSZE KONCERTY ŁÓDZKIEJ ORKIESTRY FILHARMONICZNEJ.

3-ci wielki koncert abonamentowy pod dyrykcją świetnego kapelmistrza Oskara Frieda odbędzie się we wtorek, d. 21 bm. Jako solistka wystąpi znakomita skrzypaczka Kathleen Parlow, która odegra z tow. ork. koncert skrzypcowy Brahmsa. W programie pozatem uw. Egmont oraz symfonia III „Eroica” Beethovena. — Początek punktualnie o godzinie 9-ej wiecz.

2-gi Poranek Symfoniczny (Ludowy) w niedzielę, dnia 19 bm. o g. 12 w poł. poświęcony pamięci Chopina z okazji 75 rocznicy śmierci wielkiego mistrza. Dyryguje Bronisław Szulc. Solista, prof. Zygmunt Lisicki, odegra z tow. ork. koncert fortepianowy F-moll Chopina z tow. orkiestry. Koncert poprzedzi prelekcja o Chopinie, wygł. przez inż. Goldberga.

DZISIEJSZY KONCERT POPOŁUDNIO WY.

Dziś w niedzielę o godzinie 4-ej po poł. w sali Filharmonji odbędzie się koncert dwóch najznakomitszych tenorów bohaterkich Ignacego Dygasa i Stanisława Gruszczyńskiego, którzy czarownas będą swym potężnym głosem w wykonaniu całego szeregu arji i pieśni, a m.in. wykonane będą wyjątki z opery „Lohengrin” (2 i 3 akt) i „Tristan i Izolda” z Zachodu”. Akompanjuje dyr. Teodor Ryder. Jak było do przewidzenia koncert ten wywołał duże zainteresowanie w naszym mieście i przypuszczalnie że publiczność nasza tłumnie przybędzie na dzisiejszą ucztę artystyczną do sali Filharmonji.

MIASTO WPROWADZA PODATEK OD PLAKATÓW.

Na posiedzeniu magistratu w dniu 17 bm. przyjęty został projekt statutu podatku miejskiego od plakatów, opracowany przez wydział podatkowy na zasadzie art. 17 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

Statut skierowany będzie niezwłocznie do rady miejskiej, celem definitywnego załatwienia.

KONFERENCJA W SPRAWACH MIEJSKICH.

W poniedziałek, dnia 20 bm., odbędzie się w magistracie konferencja przedstawicieli samorządu z pp. posłami łódzkimi. Konferencja poświęcona będzie aktualnym sprawom gospodarki komunalnej.

Ostatnie dni!

ODEON.

Ostatnie dni!

Obraz kinematograficzny według scenariusza słynnego działacza żydowskiego D-ra WEITZMANN p. 1.

KŁATWA

Wstrząsająca tragedia w 7-u wielkich aktach, z życia żydowskiego w wykonaniu artystów Burgteatru w Wiedniu.

MOTTO: Kto zdradzi pierwszą swą oblubienicę, Oltarz nad tym lży swe roni...

Muzyka ściśle dostosowana do charakteru i treści obrazu. || Początek (z wyjątkiem prasowych i urzędowych) przez pierwszy tydzień demonstrowania powyższego obrazu nieważno, POCZĄTEK o 5-ej, w SOBOTY I NIEDZIELE o 3-ej.

Czy rządca domów zobowiązani są do wydawania zaświadczeń bezrobotnym.

W domu sukcesorów Fiszer przy ul. Piotrkowskiej 54 mieszka robotnica Cecylja Urbaniak.

Ponieważ została ona pozbawiona pracy w fabryce Cederbauma i Markowskiego, zwróciła się do państwowego urzędu pośrednictwa pracy w celu zarejestrowania się dla otrzymania zapomóg.

Jednakże okazało się, że prócz zaświadczenia firmy, winna ona posiadać i zaświadczenie właściciela domu, wobec

czego zwróciła się do administratora p. Stejgerta.

Jednak p. Stejgert odmówił zaświadczenia, podając jako motyw, że mieszkając w tak bogatym domu, nie powinna po bierać zapomóg.

W sprawie tej Urbaniak zwróciła się z zażaleniem do oklasowego związku który zainteresował PUPP., w celu zmuszenia administratora do wydania zaświadczenia. b.

Stan uruchomienia wielkiego przemysłu wynosi 75 procent.

Według ostatniej statystyki, przeprowadzonej przez związek przemysłu włókienniczego w państwie polskim 6 dni w tygodniu pracowało w fabrykach bawełnianych 12 fabryk, zatrudniających 4.877 robotników, 5 dni 8 fabryk — 18.698 robot., 4 dni 7 fabryk — 7.378 robotników i 3 dni 4 fabryki — 1.945 robotników.

Stopień redukcji przedstawia się w ten sposób, iż normalnie było 197.352 ro-

botnikodni, a przy redukcji — 151.763 robotnikodni.

W przemyśle wełnianym 6 fabryk pracuje po 6 dni — 3.488 robotników, 6 fabryk po 5 dni — 8.052 robot., 9 fabryk po 4 dni — 4.809 robot., 3 dni 1 fabryka — 276 robotników i 2 dni jedna fabryka — 352 robotników.

Stopień redukcji pracy przedstawia się w ten sposób, iż normalnie było 65.076 robotnikodni, a przy redukcji 45.231 robotnikodni. (b)

Bank Polski przyjmuje podatki.

Od 1-go grudnia 1923 roku centrala i oddziały b. Polskiej krajowej kasy pożyczkowej (od 28 kwietnia rb. Banku polskiego) — załatwiają pobór podatków i wszelkich danin państwowych.

Za pośrednictwem PKKP, 19,181 podatników wpłaciło sumę mp.

46,201,556,491,771,20

przez bank polski do dnia 31 sierpnia rb. wpłaciło 5581 podatników kwotę złotych 18,652,404,55, czyli załatwiono ogółem do dnia 31 sierpnia 1924 roku 24762 płatników podatku.

Pod względem załatwienia ilości klientów orodują oddziały: Warszawa, Suwałki, Białystok, Bielsko, Radom i Sosnowiec, na które przypada około 13000 podatników.

Skutkiem poboru opłat skarbowych w oddziałach Banku polskiego odczuwane zostały w znacznym stopniu kasy skarbowe, tembardziej, że liczba podatników wpłacających należności skarbowe w Banku polskim stale wzrasta w miarę tego, jak szersze koła sfer zainteresowanych dowiadują się o załatwieniu tej czynności przez Bank polski.

MIEJSKA GALERIA SZTUKI.

Z nastaniem dżdżystej pory roku wrażliwość aparatów radio - telefonicznych wzrasta się do tego stopnia, iż już w czasie dnia słychać wyraźnie i donośnie wiadomości prasowe z Londynu, Rzymu i Paryża. Ze względu, iż już o godzinie 4,30 rozpoczynają się w stolicach Europy koncerty, dyrekcja miejskiej galerji sztuki przesunęła początek koncertów na tę godzinę, aby udogodnić młodzieży zapoznanie się z tym największym cudem techniki XX wieku.

W skład programu koncertów popularnych wchodzi utwory lepszej muzyki oraz odczyty z rozmaitych dziedzin nauki, sztuki i literatury, o godzinie 7-ej zaś rozpoczynają się przedstawienia operowe oraz koncerty symfoniczne. Dyrekcja miejskiej galerji uprasza kierowników szkół o wczesne zgłaszanie grup do 2000 osób.

Wydział gospodarczy magistratu m. Łodzi w miarę środków przeprowadza ukończenie robót około urządzenia wewnętrzne w sposób nader solidny i celowy, tak, iż wewnątrz gmachu nabiera coraz wyraźniej wykwintnego i reprezentacyjnego charakteru. W tych dniach ukończone będzie oświetlenie wieczorne galerji najnowszym sposobem, który do złudzenia naśladuje światło dzienne.

Wystawa warszawskiego towarzystwa artystycznego oraz prac Skoczylasa trwać będzie tylko do końca bieżącej, miesiąca.

W gmatwaniu opłat skarbowych.

Uczciwe kupiectwo błądzi w labiryncie anomalji prawnych i przepłaca swą nieświadomością kryminałem

Otrzymałm następujący list:
Szanowny Panie Redaktorze!

W związku z odbywającymi się obecnie rewizjami ze strony urzędu skarbowego doszedłem do przekonania, że najbardziej szanujący się obywatel ociera się o kryminał, albo, w najlepszym wypadku, grozi mu konfiskata całego majątku, dla pokrycia kar za różne przekroczenia w opłatach skarbowych. Bardzo byłoby pożądanem, aby ze strony władz skarbowych wyjaśniono uczciwemu kupiectwu, jakie listy lub kartki mogą być wydawane lub przyjmowane bez opłaty skarbowej, gdyż, jak się okazuje z protokółów, sporządzonych przez rewidentów urzędu skarbowego, podlegają opłacie również listy handlowe. Kilka przykładów przytaczam poniżej.

1) Potwierdzamy odbiór listy z d.... i zamawiamy 100 paczek gwoździ po podanej nam cenie na warunkach dotychczasowych — jestto kontrakt podlegający opodatkowaniu.

2) „Przy niniejszym przesyłamy 100 sztuk towaru po 100 zł. za sztukę, rachunek przy niniejszym załączamy”. Oprócz rachunku musi być również ostemplowany kwit przesyłkowy.

3) „Powołując się na naszą rozmowę telefoniczną, upraszamy o wydanie oddawcy niniejszego Zł. 100.—”. List taki musi być ostemplowany, gdyż traktowany jest jako upoważnienie.

4) „PKO zawiadamia nas w dniu dzisiejszym o dokonanej przez WPanów wpłacie na nasz rachunek Zł. 100.—” — jestto pokwitowanie wymagające stempla.

5) „A konto rachunków:
Zł. 100.— z d. 15/I 1924
Zł. 200.— z d. 15/II ”

Razem Zł. 300.— przesyłaliśmy przez PKO dn. 18/II
Zł. 150.—

Resztę Zł. 150.— przy niniejszym załączamy”.

List taki traktowany jest jako zestawienie rachunków i również podlega opłacie.

A teraz inne kwiatki: weksle.

1) Wykupiony przez żyranta protest musi być natychmiast zaskarżony, w przeciwnym razie traktowany jest jako prolongata sumy wekslowej i podlega ponownej opłacie jako weksel trzy miesięczny.

2) Trzymanie weksla in blanco — podlega karze.

3) Wykupiony w terminie płatności weksel może znajdować się jedynie u wystawcy. Znaleziony u żyranta po terminie płatności (choć żyrant otrzymał od wystawcy pieniądze na wykupienie) musi być ponownie ostemplowany, lub protestowany i natychmiast zaskarżony.

Podatek obrotowy.

Z odsetek, pobieranych przy spóźnionem zaplaceniu rachunku — płaci się podatek obrotowy.

Z odsetek lub bonifikacji, potrąconych od rachunku przy przedterminowem zaplaceniu również płaci się podatek, czyli nie wolno potrącać z rachunków potrącać z podatku obrotowego, innemi słowy: podatek obrotowy płaci się od najwyższej kwoty, wystawionej na rachunku lub pobranej.

Chciałbym za pośrednictwem Pańskiego poczytnego pisma zwrócić się do władz skarbowych z pytaniem, czy gdzie na całej kuli ziemskiej istnieją takie prawa, jak u nas, paraliżujące życie handlowe, zmuszające swych obywateli do życia w ciągłej niepewności, że popełnią kradzież wobec skarbu. Nie można się wprawdzie tłumaczyć nieznaomością prawa, ale nie można również wymagać od obywateli, by w każdym najmniejszym przedsiębiorstwie trzymano radeów prawnych, którzyby zaglębiałi się w każdy list, światek papieru, lub protestowany weksel i badali, czy każdy z nich jest dostatecznie ostemplowany. A. M.
15/10. 24 r.

Monety srebrne 2-złotowe nadeszły do Polski

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje:

Onegdaj nadszedł do Warszawy pierwszy transport srebrnych monet dwuzłotowych, które były bite w Ameryce. Polska mennica państwowa przystąpiła do odbioru tych monet, oceny ich wykonania i wartości oraz do ostatecznego przyjęcia na rzecz skarbu.

W połowie nadchodzącego tygodnia, spodziewany jest również pierwszy tran-

sport monet srebrnych bitych przez królewską mennicę w Anglii.

Część monet bitych w mennicy francuskiej nadejdzie do Warszawy w drugiej połowie listopada.

W ten sposób w grudniu znajdzie się już w obiegu dostateczna ilość srebrnych dwuzłotówek, które zastąpią wycofywane z obiegu bilety zdawkowe wartości do 1 złotego.

ZATARG W FABRYCE EITINGONA ZLIKwidOWANY.

Administracja fabryki Eitingona przy ul. Sienkiewicza 62 po dwutygodniowem wymówieniu zaproponowała robotnikom obniżenie płac o 23 proc., na co robotnicy nie zgodzili się i zastrajkowali.

Z powodu zażalenia skierowanego do inspektora pracy, odbyła się wczoraj pod przewodnictwem inspektora Kuliczewskiego konferencja w tej sprawie.

Przedstawiciel firmy motywował żądanie obniżenia płac tem, iż firma Eitingon pracuje na eksport i przy obecnej cenie robocizny nie może konkurować z

zagranicą. Od warunków tych firma nie odstąpi, chociażby fabryka miała być zamknięta.

Po dłuższej dyskusji doszło do porozumienia i podpisano umowę zawierającą następujące warunki 1) robotnicy przystępują do pracy na warunkach redukcji zarobków od 6 do 23 proc., zależnie do kategorii i pracy, 2) o ile tkacz z racji złych surowców zarobi mniej, niż wskazuje zarobek z 4-ch poprzedzających tygodni, zarząd firmy obowiązuje się różnicę pokryć, 3) robotnicy przystępują do pracy nie później niż 27 października.

POŻEGNANIE SZEFA SZTABU DO WÓZTWA OKR. KORPUSU NR. 4 W ŁODZI.

W dniu 16 bm. w sali kasyna DOK, nr 4 przy ul. Rozwadowskiej odbyło się uroczyste pożegnanie dotychczasowego szefa sztabu pułk. Szt. Gen. Zygmunta Dzwonkowskiego, któremu powierzono wyższe stanowisko samodzielne, komendanta Garnizonu i d-cy 10 p.p.

W przyjęciu, na cześć odchodzącego urzędowem, wzięli udział wszyscy oficerowie d-twa korpusu z gen. dyw. Jungiem na czele, który w gorących słowach pożegnał ustępującego swego szefa sztabu, podkreślając wysoce owocną działalność na stanowisku szefa sztabu, oraz nadzwyczaj serdeczny stosunek i przywiązanie z jakim odnosili się doń podwładni i koledzy.

W przemówieniu swem pożegnał gen. Jung odchodzących na kursa sztabu generalnego w Warszawie kilkuletnich pracowników sztabu mjr. p.d. Szt. gen. St. Walawskiego, byłego szefa oddziału III, mjr. Stankiewicza, szefa oddz. 4 i kpt. Torunia, szefa Oddz. I. p.

EGZEKUCJA PODATKU MAJĄTKOWEGO.

Wszystkie urzędy skarbowe zajęte są obecnie egzekwowaniem pierwszej części drugiej raty podatku majątkowego oraz podatku obrotowego za pierwsze półrocze.

Magistrat inkasuje obecnie energicznie podatek od lokali. b.

Handel z Niemcami.

W naszym handlu zagranicznym Niemcy odgrywają rolę pierwszorzędą. W miarę realizacji planu Davesa, przemikać do nas będzie również kapitał finansowy, czego zaczątki można już stwierdzić obecnie.

Jasnym jest, iż w takich warunkach festesmy bardzo zainteresowani tem, aby zarówno obroty handlowe, jak nie mniej trudno uchwytne dla kontroli obroty finansowe posiadały pewną ochronę były ujęte w pewien, przez obie zainteresowane strony ułożony system. Stąd też wołania o zawarcie traktatu handlowego oraz szeregu innych z nim genetycznie związanych konwencji.

To domaganie staje się obecnie nadzwyczaj aktualne, gdyż 10 stycznia 1925 roku traci swą moc nasz obrót handlowy z Niemcami. Jakkolwiek teoretycznie posiada rada Ligi narodów, prawo do przedłużenia umowy działania tego artykułu, to jednak pewnym jest, iż nie skorzysta z tego swego uprawnienia. Tak więc w dniu 10 stycznia uzyskują Niemcy zupełną wolność w kierowaniu swą polityką handlową, którą prowadzili pośrednio przy pomocy systemu udzielania pozwoleń przywozowych.

Zrozumiały to Francja, Anglja i Belgja, które nawiązały kontakt z rządem niemieckim, celem zawarcia umów handlowych. Przy tej sposobności można skonstatować objawy t. zw. „filogermanizmu wielkobrytyjskiego”, który polega przedewszystkiem na dobrze zrozumianej obronie interesów własnych.

Angielski przemysł metalowy z niepokojem śledzi przebieg rozmów niemiecko - francuskich, w sprawie wymiany surowców i półfabrykatów zagłębia Ruhr z Lotaryngją. Głośno mówi się tam o obawach żywionych wobec nadmiernego rozrostu francuskiego przemysłu stalowego, którego konkurencja może być dla Anglii groźniejsza aniżeli przed wojną sprawiała Niemcy. Wielkimi obawami napawają Anglję układy francusko - niemieckie, w sprawie soli potasowej oraz brawników.

Natomiast Lancashire z obawą wskazuje na stan jaki dotychczas trwał w alzacko - lotaryńskim okręgu włókienniczym. Dotychczas obowiązywała tam zupełna wolność w stosunku do eksportu wyrobów tamtejszych do Niemiec. Korzystał z tego oczywiście przemysł bawełniany całej Francji, który pod chorągiewką alzacko - lotaryńską wwoził bez cłowa do Niemiec. Co więcej. Tamtejsze fabryki sprowadzały z Lancashire surowy towar, wykańczały go i wysyłały do Niemiec. W ten sposób art. 276 traktatu wersalskiego uderzał w najbardziej żywotne interesy angielskich wykończalni.

Stąd też Anglja czuwa, by rozmowy niemiecko - francuskie skończyły się dla Niemiec, jak najpomyślniej, gdyż wtedy jest najmniejsze prawdopodobieństwo ucierpienia interesów angielskich.

Niemcy natomiast przystępując do dykusji traktatowych postarały się przede wszystkim o zwiększenie swego kapitału „dyskusyjnego”. Cóż może stanowić lepszy materiał, jak zapowiedź podwyższenia cel. Myśl ta, gwałtownie forsowana przez agrarjuszy znajduje oparcie również w pewnych sferach przemysłowych.

Zamierzona zmiana taryfy przewiduje znaczną jej podwyżkę. Jaskrawo ilustrują to następujące przykłady:

1914 r. mk. zł. za 100 kg.	obecny projekt rządu mk. zł. za 100 kg.
przędza bawełn. 6	12-68
tkaniny bawełn. 30	100-180
przędza czesank. 3 ipół	6 i pół

Jasnym więc jest, iż projekt rządowy musi być raczej uważany, jako bicz na Francję i Belgję, aby były bardziej ustępliwe, wobec żądań niemieckich. Wszak takie podniesienie cel, którego norma waha się ok. 100 proc. byłaby hasłem do wojen celnych, co Niemcom nie przyniosłoby korzyści, ze względu na rolę jaką plan Davesa przypisuje eksportowi niemieckiemu. Naturalnie podniósłby się również poziom kosztów utrzymania, co mogłoby mieć ujemny wpływ na podwyższenia się kosztów produkcji.

W takiej atmosferze, odbywa się ciężka walka traktatowa. Najbardziej niepomyślnie przedstawia się na razie stanowisko W. Brytanji, która będąc krajem wolnościowym, ma mało atutów do szachowania Niemców. Najważniejszym punktem oparcia będą koncesje w zakresie pobierania 36 procentowej opłaty importowej od towarów, przywożonych do Anglii. Na tem oprą się również Francja i Belgja, które grożą zastosowaniem ich na wypadek czynienia trudności ze strony Niemców.

Tak więc walka rozpętała się na dobre. Nie ulega jednak wątpliwości, iż zostanie zakończona ku zadowoleniu wszystkich stron. Dlatego też Polska musi zwrócić baczność i czujną uwagę. Przedewszystkiem należy zerwać z nastrojami sentymentalno - historycznymi.

Powiedzieć sobie musimy jasno: handel z Niemcami jest dla nas koniecznym a winien być jak najkorzystniej unormowany. Do ut des. Oto zasada, na której musimy oprzeć naszą całą taktykę. W ten sposób możemy osiągnąć maksimum korzyści, przy umiarkowanych, a koniecznych ustępstwach.

Broniąc naszych interesów gospodarczych, zapomnijmy o bolesnych wspomnieniach historycznych, a pamiętajmy do brze, iż droga nasza na Zachód prowadzi przez Niemcy. Kto twierdzi inaczej jest fantasta.

Przy umiejętnej taktyce Niemcy pójda na ustępstwa, gdyż doskonale wiedzą — może niestety nawet lepiej niż my — jaką rolę odgrywamy w ich bilansie handlowym i gospodarczym.

Dlatego też rozwój wypadków na Zachodzie, winien być bacznie obserwowany, gdyż da on wiele materiałów do rozmów polsko - niemieckich.

Dr. Leszek Kirkien.

KLINIKA Położniczo-chirurgiczna

D-rów Szarloty Eiger, Reitler-Kurjańskiej, Michała Kantora i I. Bauma.

Ogrodowa № 10, tel. 13-57.

Godziny zapisów na porody i operacje od 4-6-ej.

Ambulatorjum dla przychodzących chorych:

Dr. Reitler-Kurjańska choroby kobiece	11 — 12.
Dr. Eigler	1 — 2.
Dr. Baum	5 — 6.

Manufaktura w Łodzi.

Wielki ruch w bawełnie. — Obfitość gotówki. — Wiele kupuje. — Wekslowe pokrycie zwiększa obroty. — Ceny utrzymane. — Pomyślne widoki. — Dyskonto staniało na 4 i pół procent.

Ubiegły tydzień należy do jednego z najbardziej pomyślnych, jakie Łódź może zanotować w sezonie zimowym. Ożywiony ruch w detalu, jaki od dwóch tygodni sygnalizowaliśmy z Małopolski, Pomorza, Poznańskiego, Śląska, Kresów i Staropolski znalazł rezonans w ubiegłym tygodniu na rynku łódzkim.

Zwłaszcza obroty gotówkowe, szczególnie na Nowomiejskiej doszły do niezwykłych od dawna wysokości. Poza to zmieniła się postawa fabrykantów, którzy coraz bardziej odstępają od żądania gotówkowej zapłaty i przyjmują weksle. Na to reagują hurtownicy i kupcy zamiejscowi. Ci ostatni dokonywują znacznych zakupów, wobec możliwości zbytu. Wiele po żniwach masowo ruszyła i zapopatrzuje się w materiały włókniste.

W tych warunkach prowincja zakupy wała nie tylko towary standardowe, ale też towar zimowy, jak sybiry, flanele i t. p.

Jak wspominaliśmy zmieniły się warunki pokrycia.

Tow. akc. Geyer w dalszym ciągu przyjmuje pełne pokrycie wekslowe, zje dnoczone zakłady Scheiblera i Grohmana zasadniczo domagają się gotówki, ale „zamykają oczy” — jak to mówią kupcy — gdy dostają weksle. Za weksle do licza Scheibler 1 proc. miesięcznie. Widzew sprzedaje prowincji na weksle, od miejscowych żąda gotówki, Wola chętniej udziela krótkich otwartych kredytów, aniżeli przyjmuje pokrycie wekslowe.

Zasadniczo fabryki bawełniane przyjmują pokrycie wekslowe z terminem od 25-30 dni.

Na razie nie może być mowy o obniżeniu, cen zwłaszcza wobec skąpych zapasów surowca na miejscu. Jednakowoż również wszelka zwyczajka zdaje się być wykluczona.

W tym tygodniu agenci włoskich fabryk oferowali towar, który pomimo cła o wiele taniej się kalkuluje. Tak więc konkurencja zagraniczna hamująco działa na wszelkie zakusy podwyższenia.

Wobec tak pomyślnego biegu transakcji które przypuszczalnie ożywią się jeszcze w przyszłym tygodniu, wielu kupców straciło „czarne myśli”. A więc nie myśli się o likwidacji interesów, nie przeraża się przed płatnościami podatkowymi.

Jednym słowem depresja ustąpiła nadziei; najbliższa przyszłość pokazuje, czego należy spodziewać się od konsumenta wiejskiego.

Jednocześnie zmianie na lepsze uległy stosunki na prywatnym rynku dyskontowym. Ostatnio stopa dyskontowa dochodziła do 6 proc. Obecnie pierwszorzędnym materiałem, gdyż innego się nie dyskontuje, można pomieścić od 3 i pół do 4 i pół proc. miesięcznie. MMM.

:- Sala Filharmonji :-

Sroda d. 22 b. m. o godz. 8.30 w.

Leo Belmont

wygłosi odczyt p. t.

Sawinkow

Trup kontrrewolucji (Na tle walki emigr. rosyjsk. i Europy z bolszewizmem.)

Bilety od zł. 1 do 5 w kasie Filharmonji.

Na Domy w Berlinie

udziela i gasi hipoteki na dogodnych warunkach również przyjmuje Zarząd do-

— mami **Tow. Akc.** —

BATIM

Berlin, Kantstrasse 19.

Informacje: Leon Mendelsohn i S-Ka

ŁÓDŹ, Piotrkowska 81
tel. 8-25 i 13-04.

Jedwabie Velours-Chiffous Aksamity Plusze

oraz ostatnie zagraniczne

NOWOŚCI

w jedwabiach w najbogatszym wyborze po cenach bardzo przystępnych

— poleca: —

S. DANZIG sp. z ogr. odp.

PIOTRKOWSKA 35
Tel. 15-36.

— Sala Filharmonji — Narutowicza 20. —

We wtorek, dnia 21-go października o godz. 3-ej po pol.

Wielki sąd publiczny nad footballiem

przy współudziale wybitnych znawców i działaczy sportowych łódzkich — i zamiejscowych, powag lekarskich, redaktorów pism e. t. c. —

Udział biorą: **Dr. Krausz, dr. Szwałd, dr. Szyfman, dr. Prybulski, dr. Wolfson, (Łódź), Rusecki, (Warszawa), Waldman, (Przewodniczący L. K. T.), adw. Czewinson, (poseł na Sejm) dyr Perlman i prof. Ryglor.**

Bilety od 1 do 4 zł. do nabycia przy kasie Filharmonji.

Sytuacja przemysłu w Częstochowie.

W najlepszym położeniu znajdują się papiernie.

Częstochowa, 18 października.
Polska Agencja Telegraficzna

Przemysł włókienniczy wełniany w rejonie częstochowskim pracuje 3 do 4 dni w tygodniu; poszczególne fabryki otrzymały zapytanie firm zagranicznych na przedzie, jednak firmy te postawiły warunki, których częstochowskie fabryki przyjąć nie mogły ze względu na cenę robocizny i rozpoczęły konferencję z robotnikami o niższą 20 proc. płac zarobkowych, lecz wzamian za to fabryki mogłyby pracować 6 dni w tygodniu czyli temsam tygodniowy zarobek robotników zwiększyłby się przy obecnych trzech dniach pracy o 90 proc., a przy 4-tych dniach pracy o pół proc., jednak robotnicy nie przyjęli tych warunków.

Przemysł futowy pracuje również niepełny tydzień, co ujemnie wpływa na cenę produkcji, o robotnicy wymagają nadto, by fabryki w soboty płaciły robociznę za pełne 8 godzin, choć pracują tylko 6 godzin. Według informacji fabrykantów jest zapotrzebowanie na wyroby futowe, jednak nabywcy zastrzegają sobie warunki regulowania zobowiązań całkowicie długoterminowymi weksłami.

Przemysł żelazny, emaliernie i odlewniczy pracują normalnie i mają duże zapotrzebowanie, lecz tylko firmy poważne jak państwowa huta „Blachownia” i „Metalurgia”, mniejsze zaś fabryki nie są w stanie dotrzymać placu. Huta „Częstochowa” w dalszym ciągu nie pracuje. Robot-

ników i urzędników zwolniono, zatrzymując minimalną ilość w celu wykonywania niezbędnych robót. Kopalnie, które dostarczają rudę dla Królewskiej Huty i „Laura” pracuje, te zaś które dostarczały dla huty „Częstochowa”, są nieczynne.

Huty szklane mają dużo zapotrzebowanie, pracują pełny tydzień, jednak brak im kapitału obrotowego, gdyż za swą produkcję otrzymują tylko weksle.

Przemysł ceramiczny, jakkolwiek miał duże zapotrzebowanie, to jednak obecnie poszczególne cegielnie zmuszone były przeprowadzić redukcję swych robotników ze względu na kończący się sezon budowlany, gdyż ponadto posiadają duże zapasy.

Przemysł drzewny otrzymał wygodne warunki — spłaty ratami w ciągu pół roku za nabyte drzewo z lasów państwowych za złożeniem zabezpieczenia na nieruchomościach. Jakkolwiek cena rządowa jest wyższa niż w prywatnych lasach, to jednak brak kapitału zniewolił tartaki do przyjęcia tych warunków, gdyż da im możliwość nieprzerwać pracy.

Przemysł chemiczny, ogólnie biorąc, pracuje normalnie, zaś papiernie nawet mają kolosalne obciążenia i pracują na dwie zmiany, jednak pokrycie za produkcję otrzymują w weksłach, które przeważnie trzymają w portfelu, gdyż nie są w możności w żadnym z banków takiej ilości weksli zdyskontować.

Włochy 22,75
Sztokholm 138,62 i pół

WIECZORNA POGIELDA AKC. WA.
Warszawa, 18 października.

Zieleniewski 10,25
Nobel 1,70
Chodorów 5,36
Bank Sp. Zar. 7,00
Starachowice 2,73
Węgiel 3,50
Ostrowiec 7,50
Modrzejów 4,85
Kijewski 0,27
Cukier 4,15
Zyrardów 16,—
Spirytus 2,70
Spiess 1,60
Zawiercie 26,25
Lilpop 0,73

NOTOWANIA ZŁOTEGO POLSKIEGO
w dniu 18 października 1924 r.
PaPrz za 100 zł. 367,50
Londyn 23,34 i pół za 1 f. strl.
Zurych za 100 zł. 100,45
Nowy Jork 19,25
Gdańsk got. 107,55—108,07
Telegraficzna wypłata na Warszawę 106,98—107,52.

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWOWE.
8 proc. pożyczka złota 6—6,10 — 6
Miljonówka 0,75 — 0,76
4 i pół proc. list zast. ziemsk. 22,25, 23
4 i pół proc. obl. m. arsz. przedwojen. 13,75 — 13,85
10 proc. pożyczka kolejowa 9, 9,20, 9
Bony złote 0,92 — 0,93
Pożyczka dolarowa 3,60, 3,65, 3,60
5 proc. obl. m. Warsz. 16,75, 16, 16,10
8 proc. list. zast. dolarowe 4,50

GIELDA GDANSKA.
Gdańsk, 18 października.
Notowania w guldenach. 100 marek rentowych 132,970—133,583, 100 złotych polskich 107,53—108,07, 100 dolarów amer. 557,10—559,10, czek na Londyn 25,07—25,07, telegraficzna wypłata na Warszawę 106,68—107,52.

GIELDA LONDYŃSKA.
Londyn, 18 października.
Nowy Jork 4,49,00
Francja 85,74 i pół
Belgia 93,42 i pół
Włochy 102,87
Szwajcaria 23,37 i pół
Hiszpania 33,45 i pół
Portugalia 2,03
Holandia 11,48 i siedem ósmych
Danja 26,22 i pół
Norwegia 31,49 i pół
Szwecja 16,87 i pół
Niemcy 18,900

GIELDA ZURYCHSKA
Zurych, 18 października.
Holandia 203,80
Berlin 123,7
Nowy Jork 521
Londyn 23,37
Paryż 27,25
Medjolan 22,62
Praga 15,50
Budapeszt 0,0068
Belgrad 7,45
Bukareszt 2,81 i pół

Warszawa 100,45
Wiedeń 0,0075 i pół

NOTOWANIA BAWELNY.
Nowy Jork, 17 października.
Dowóz do portów Atlantyku i Golfu 27.000, wewnątrz kraju 43.000, do Anglii 17.000, na kontynent 14.000, loco 23,45.
Październik 23,18.
Grudzień 22,53—58.
Styczeń 22,63—70.
Marzec 22,98—23.
Kwiecień 23,10.
Maj 23,23 — 29.
Lipiec 22,88—90.
Sierpień 22,25.
Wrzesień 22,25.

Nowy Orlean, 17 października.
Loco 22,50, październik 22,45, grudzień 22,49, styczeń 22,53, marzec 22,83, maj 22,97.

Liverpool, 17 października.
Październik 13,16, styczeń 13,05, marzec 13,11, maj 13,15, lipiec 13,03.

AKCJE.
Bank dyskontowy 5,10
Bank kredytowy 0,30
Bank Polski handlowy 2,10
Bank zjedn. ziem polskich 1,85
Bank zarobkowy 6,90 — 7,—
Bank związku ziemian 0,30
Kijewski 0,25 — 0,26
Spiess 1,58
Elektryczność 1,70 — 1,85
Brovne Boveri 0,90
Chodorów 5,35
Częstocice 2,10 — 2,25
Gosławice 2,50
Cukier 4,05 — 4,20 — 4,10
Wysoka 2,95 — 3
Węgiel 3,31 — 3,50 — 3,45
Nafta 0,40
Nobel 1,70 — 1,65
Cegielski 0,52 — 0,50
Lilpop 0,70 — 0,73 — 0,72
Modrzejów 4,20 — 4,70 — 4,50
Norblin 0,85 — 0,86
Ostrowieckie 7,60 — 7,65 — 7,50
Rohn, Ziel. 0,50
Rudzik 1,45 — 1,50
Starachowice 2,65 — 2,75 — 2,72
Ursus 2,10 — 2 — 2,05
Zieleniewski 10 — 10,15
Zawiercie 26 — 26,25
Zyrardów 15,50 — 16 — 15,75
Syndykat rolniczy 2,10
Zachodnie tow. dla handlu 0,70
Klucze 0,32
Polus 0,25
Spirytus 2,68 — 2,70

GOTÓWKA.
Dolary 5,18 i pół
CZEKI.
Belgia 25,06
Holandia 203,45
Londyn 23,36 — 23,28 i pół
Nowy Jork 5,18 i pół
Paryż 27,20
Praga 15,47 i pół
Szwajcaria 99,82 i pół
Wiedeń 7,325

3 Zł.
Narutowicza 13

Do mieszkańców m. Łodzi

Zjednoczonych Fotografów

Zakład fotograficzny i Pracownia Portretów

ul. Narutowicza 13
(Dawniej Dzielna.)

3 Zł.
Narutowicza 13

Podajemy do wiadomości Sz. Klienci, która oceniając nasze starania i przekonała się nie tylko o taniości lecz i o dobrym wykonaniu naszych zdjęć fotograficznych. Pozostawiamy nadal ceny konkurencyjne.

Narutowicza 13
3 Zł.

6 poczt. retuszowanych cała figura tylko 3 zł.

UWAGA Prosimy Sz. Klientę fotografować się w godz. przedpołudniowych dla uniknięcia oczekiwania długich kolejek

Fotografja otwarta od 9-tej r. do 6-tej w.

Narutowicza 13
3 Zł.

CYRK
A. CINISELLI
KONSTANTYNOWSKA № 16
Dziś 2 wielkie przedstawienia, o g. 4-tej ceny niższe!
NOWY PROGRAM № 3.

SENSACJA DNIA!!
Po wielkich sukcesach w największych miastach świata przybył na kilka występów niezwykły
HARRY FUCHS
jedyny współzawodnik słynnego Brajtbarda, Samson XX wieku. Król żelaza i łańcuchów. Fenomenalność w wyk. nast. produkcji: Harry Fuchs utworzył z własnych pierś most przez który przejdzie 10 koni. Harry Fuchs utrzymuje kowadło wagi 1000 funtów, na którym kowale kuć będą podkowy z rozżarzonego żelaza, oraz szereg innych ćwiczeń ciężarowych dotąd w Łodzi niewidzianych.

TRAMPOLINA niezwykle skok arabski przez 5 koni Wykona ALI
3 Akrobatów -- siłaczy najtrudniejsze ewolucje gimnast.wyk. Rinaldini
Na ogólne żądanie Sz. Publiczności prolongowany tylko na kilka dni
„MEWU”
Cud mechaniki XX wieku.
i wiele innych ciekawych atrakcji.

Potrzebne nakładaczki
drukarskie i litograficzne
Zgłosić się do drukarni
SCHWEITZERA
Piotrkowska 114.

Inwalida wojskowy
Tkacki majster (ukończył wyższą szkołę tkacką zagranicą) z wieloletnią praktyką specjalność wyroby bawelnianie (2-eggi) poszukuje jakiegokolwiek zajęcia ewent. przyjmę godzinowe zajęcia.
Oferty sub. „Inwalida”.

Raj chcesz mieć na ziemi,
Sadz drzewka owocowe, które nabyć możesz po cenach konkurencyjnych
w Zakł. Ogrodn.
S. Kołaczkowskiego
Piotrkowska nr. 225.

Pokoje umeblowane
z całodziennem utrzymaniem
w Śródborowie, 1-szy przystanek za **Otwockiem** Piękne położenie w sosnowym lesie, 3 minuty od stacji. Ceny przystępne. Informacje u dziela Lindenfeld, ul. Karola 8 m, 6. 006 2

SKŁO OKIENNE
dachowe, ornamentowe, katedralne, kolorowe i t. p. Kit szklarski. Litery szklane. Kompletne szklenie budowli. Materiały budowlane i szkło
TR. HAELT
ul. Pusta 17, tel. 34—53.

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch

SALA FILHARMONJI

W piątek, d. 25 października r.b. o g. 8.30 w. Wieczór Pieśni i Arji Operowych.

Program wypełni:

LIDJA KINDERMAN

Artystka Opery Stuttgardzkiej

Przy fortepianie dyr. Teodor Ryder

W programie:

Chr. GLUCK Arja z op. „Orfeusz”. SCHUBERT: Wieczerna. Król Olch. Małgorzata przy kolowrotku. Syn Muzy (Der Musensohn). G. MEYERBEER: Arja z op. „Prorok”. DVORAK: Melodie cygańskie op. 55. M. KOWALSKI: 5 pieśni podług poezji „Pierrot Lunaire”. KORNOOLD: Arja Marjetty z op. „Umarie miasto”.

Bilety do nabycia codziennie w kasie Sali Filharmonji od g. 10.30—1.30 i od 3.30—7.

The Vera American Shoe

Dawno oczekiwane, światowej sławy

Vera-obuwie

nareszcie nadeszły

Henryk Pfeffer Piotrkowska 111.

Kapeluszy jest dużo

zaś najprawdziwszy, oryginalny rozgłos światowego włoski

kapelusz

Borsalino in Lazzaro &

lub zawsze twarzowe KAPELUSZE i „Habig” oraz Battersby

— poleca —

Henryk Pfeffer

Piotrkowska 111.

Niebywałe okazy

PALTA jesienne i zimowe

oryginalnie angielskie najnowszych fasonów i desenii poleca

Henryk PFEFFER

PIOTRKOWSKA 111. — TEL. 18-72.

B. RUSSKA nauczycielka długoletnia

udziela lekcji pisania na maszynach różnych i najnowszych systemów z dokładnym objaśnieniem konstrukcji i hektografii. Udziela również lekcji korespondencji i arytmetyki handlowej.

Łódź, ul. Kilińskiego (Widzewska) Nr 89 m. 8 (obok poczty).

Czy wiecie gdzie OBUWIE? najtańsze

Warszaty Inwalidów Wojennych, główny skład, ulica Gdańska 64. Firma ta posiada na składzie duży wybór obuwia damskiego, męskiego i dzieciennego od najnowszych do najprostszych fasonów własnego wyrobu z naj lepszych materiałów i gwarantuje za takowe. Cała Łódź wie, że u nas najtańiej. Spieszcie się, bo hurtowo wykupują, poco macie przepłacać u paskarza. Popierajcie Inwalidów Wojennych.

Okazyjnie sprzedaje się Obrazy

Wojciech Kossak, Hofman, Falat, Augustynowicz. Zoppot Seestr. 39. Kunsthandl. „Wiek Kultury”.

MAGAZYN DZIEL SZTUKI „ANTIQUA” PRZEJAZD № 2.

SERWIS

№ 20

WŁASNA SZLIFIERNIA WARSZTATÓW I SZKŁA

przyjmuje szlifowanie szkła płg. wzorów (rysunków) podanych przez zamawiającego.

WYKONANIE PIERWSZORZĘDNE (BEZKONKURENCYJNE).

CENY b. PRZYSTĘPNE.

Poleca w wielkim wyborze:

Serwisy szklane (w kompletach i sztuki pojedyncze), wazony kryształowe, bombonierki, wyroby platerowe, tace, lustra, przyrządy do pisania, jak również wyroby firmy tow. akc. „Galvano” w Bydgoszczy.

Obrazy. Meble stylowe. Lampy.

Na raty

Wyżymaczki amerykańskie

Maszyny do szycia

Rowery

POLECA

J. Mędrzycki, Łódź,

Kilińskiego 30.

Mechaniczna farbiarnia luźnej wełny, bawełny, odpadków i szmat
Pralnia i sortownia brudnej wełny
KARBONIZACJA

J. R. Meissner

Łódź, ul. Kilińskiego (Widzewska) 243

podaje do wiadomości, iż z dniem dzisiejszym została zaopatrzona telefonem za № 985. 8040

LECZNICA

dla przychodzących chorych i Instytut Roentgenowski

przy ul. Zgierskiej 17. — Tel. 16-33.

Dr. Rakowski uszu, nosa i gardła — od 9—11 i od 2—3 po poł.

Dr. Goldstein-Palac choroby oczu — od 11 i pół—1.

Dr. Różaner weneryczne i skórne — 9—10 i pół i 1—2.

Dr. Justman choroby nerw. od 11 i pół—2.

Dr. Rozencwajg choroby dzieci — 10—11 i 3—4 po poł.

Dr. Papierny choroby kobiet i akusz. — od 11 i pół—1.

Dr. Kantor chirurg. — od godz. 2—3.

Dr. Weinberg wewnętrzne od 4—5.30

Dr. Stupel gab. Roentgen. — od 3—6.

Zastrzyki. — Masaż. — Elektryzacja.

Szczepienie ospy. Przy lecznicy otworzony został Instytut Roentgenowski dla prześwietlań i zdjęć. Lampa kwarcowa Elektryczny Inhalatorjum Wszelkie analizy (krew, moczu i płwocin).

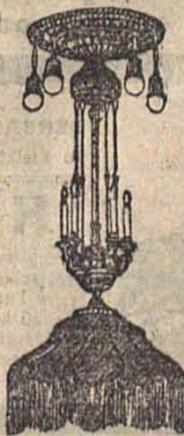
Wizyty do domu.

— Porada zł. 2. —

4-o osobowe

AUTO

Ford mało używany najnowszy model okazyjnie do sprzedania Oferty sub „T. 33” do eksped. nin. pisma. 983-2

Najmłodziej-sze lampy własnego wyrobu

zagwarantowane za czysty bronz

W znanej firmie

Sz. P. Szmalewicz

Południowa 8

Przyjmuje się również wszelkie odświeżenia i przeróbki lamp.

Miejski Kinematograf Oświatowy Wodny Rynek № 44.

Od poniedziałku, dn. 13 października r.b.

Trzej Muszkietierowie

wg. słynnej powieści Aleksandra Dumasa, seria III i IV (12 aktów).

Początek seansów: dla młodzieży o g. 3 pp. dla dorosłych o g. 6 i 8.45 w.

W sali „Domu Ludowego” będzie wyświetlana I i II seria obrazu „Trzej Muszkietierowie” od 13 do 18 b. m. codziennie 1 seans. Początek o g. 8 pp

Dr. LUBICZ

Cegielniana 43 Choroby skórne, weneryczne i moczościowe Leczenie sztuczne słońcem wyjątkowym. Przyjmuje od 5—8

Dr. med. BRAUN

Południowa Nr. 23 Specjalista chorób skórnych i wenerycznych ch. Przyjmuje od 8—10 i pół 1—2 i od 4—8

Dr. S. Lewkowicz

Choroby skórne i weneryczne Konstantynowska 12 od 9—1 i od 6—8 dla pań od 5—8

Lekarz - dentysta B. Markus Nusbaumowa

Piotrkowska 51 przyjmuje codziennie prócz niedziele i świąt do godz. 10—1 i 3—7

Dr. Marja Józefowa LEWINSONOWA

(choroby weneryczne i skórne) Cegielniana 6. g. p. 11—3 i 6—8, św. i niedz. 11—1.

Felczer-masażysta Abramowicz

Dzielnia 5 Telefon 27-97

Pokoju umeblowanego poszukuje

Zgłaszać się Edward Telatycki Piotrkowska № 48 Telefon 10-63

Obwieszczenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi. TEOFIL STANISZ, zam. przy ul. Konstantynowskiej, № 51, ogłasza, że w dniu 29 października 1924 roku o godzinie 10-ej rano w Łodzi, przy ulicy Piotrkowskiej pod № 49, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości: 4 szpulówek, 650 chustek bawełn. i in. przedmiotów firmy Tepler. Brutto 1 i 5-ka oszacowanych na 1470 zł.

Łódź, dnia 18-go października 1924 r.

Komornik T. STANISZ.

Dobre i tanie! Wyroby futrzane

W wielkim wyborze W. Tygier Piotrkowska 38. I p. front. Tel. 14-99.

UWAGA! Przyjmowanie repara-cji pod własnym nadzorem.

SANATORJUM I ZAKŁAD WODOLECZNICZY

Dra. Kupczyka Kraków, Szujskiego 11 Tel. 1295. Choroby nerwów, zębne i lit, serce, cukrzyca, reumatyzm, 745-2

Amerykańskie

biurka, szafy biurowe, fotele, krzesła, kasa ogniotrwała oraz różne artykuły biurowe natychmiast okazujemy do sprzedania. Oferty sub „T. 33” do eksped. nin. pisma 984-2

Sprzedaż SZYB OKIENNYCH

po cenach fabrycznych oraz szklenie budowli po cenach konkurencyjnych

J. Olejniczak

14. Główna 14.

UWAGA!

W sprawie uzyskania należności za polisy Tow. Ubezpiecz. amerykańskich interesanci zechcą zgłosić się do byłego agenta tow. „Ekwitabl” Sz. Goldmana (Dzielnia № 56) codziennie od godz. 3 do 5.

Do wynajęcia

1 POKOJ w śródmieściu.

Zgłoszenia sub. „B. R.” do „Republiki”.

KURSY BUCHALTERYJNE

M. Sztajnhauera dyplomow. nauczyciela buchalterji ul. Piotrkowska № 84, lewa oficyna II-gie piętro — prawo. Gruntowna nauka buchalterji podwójnej korespondencji w różnych językach i racieunkości handlowej w stosownych grupach. Zgłoszenia od 9—11 przed połud. i od 6—8 wieczorem.

R. Hercwolfozna

rutynowana nauczycielka języka francuskiego ma jeszcze kilka godzin wolnych dla grup ustępstwo Gdańska № 20 m. 30.

Strojenie

oraz repara-cja pianin i fortepianów GDAŃSKA 67. (DŁUGA) front I piętro, mieszkania nr. 3

Elegancka pracownia ubiorów dziecięcych

M. Groskopfowej Aleje Kościuszki № 13. przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie konfekcji dziecięcej wchodzące w skład własnych i powierzonych materiałów, podług najnowszych modeli Wykonanie artystyczne. Ceny przystępne.

Okazja.

Oryginalna poduszka perska do sprzedania cena przystępna Składowa 18 Olsztajn. od 12 do 4 pp. 001

Ważne dla pań.

Znana nauczycielka naucza kroju i szycia w przeciągu jednego miesiąca za 30 złotych. Uwaga: Przyjmuje również lekcje prywatne za 60 złotych Szwarc u Grynblata, ul. Pańska 9, m. 33, Zapisy od 11—12, 2—3.

Asystentka dentyst.

do gabinetu poszukiwana. Oferty do adm. „Republiki” z warunkami sub. „Denty-stka” 18. 7962-2

Zakłady Chemiczne „GRODZISK”

Spółka Akcyjna w Warszawie.

Fabryki w Grodzisku i Sroduli polecają:

- Kwas octowy techniczny
- Formalinę 40 proc. i 30 proc.
- Aceton
- Kwas solny
- Sól glauberską
- Kwaśny siarczyn sodu (bisulfat).

Wylączna sprzedaż i skład konsygnacyjny na rejon przemysłowy łódzki w firmie

BLUM i MONITZ

Właściciel

Kazimierz MONITZ

ŁÓDŹ, ul. Pusta 30, telefon № 30.

KONCESJONOWANE

Biurowo elektrotechniczne i warsztaty reperycyjne
P. SZULC i S-ka wł. Paweł Szulc Łódź, Andrzeja 9.

Instalacje światła i siły prądowej, jak również urządzenia sygnalizacyjne. Przewijanie motorów i dynamomaszyn wszelkich systemów i napęd.

Wszelki materiał instalacyjny stale na składzie

Czyście się już przekonali?

że tylko Piotrkowska 22

w perfumerji i galanterji

wszystko macie wystawione po bajecznie tanich cenach

S. BUCHWAJC 7284

PIOTRKOWSKA 22. Tel. 31-43.

PIERWSZA ŁÓDZKA

FARBIARNIA CHEMICZNA FUTER

W. SZEJNMANA

ul. Gdańska w 8, front.

przyjmuje się:

wszelkie futra do farbowania na wszystkie kolory oraz odświeżania na kolor naturalny sposobem elektrycznym najnowszego systemu zagranicznego. Również farbuję lisy, szopy i amerykańskie opasy — na kolor soboli i fok.

Gwarancja za kolory nie brudzące. Ceny przystępne.

SKŁAD FUTER

poleca

futra damskie, męskie i galanteryjne

A. FISZLEWICZ

ŁÓDŹ, ul. Dzielna 12, front i piętro,

Tel. 34-66. Tel. 34-66.

WSCHODNIA

Sypialnie, Jadalnie, Gabinety i Dziecięce pokoje oraz pojedyncze meble poleca na dogodnych warunkach skład mebli

Leona SALAMONOWICZA

WSCHODNIA

— ORKIESTRA FILHARMONICZNA w ŁÓDZI. —

SALA FILHARMONJI

Dziś, d. 19 października r. b. o g. 12 w poł.

II-gi Poranek Symfoniczny (ludowy)

CHOPINOWSKI

Ku uczczeniu 75-ej rocznicy zgonu Chopina

Dyr. BRONISŁAW SZULC

Solista: **Prof. ZYGMUNT LISICKI** (fortepian)

słowo wstępne wygł. **Inż. Henryk GOLDBERG**

W programie m. in.: Grand Polonaise, Preludja C-moll „Odlot ducha” i A-dur Chopin-Glazunow „Chopiniana” i Koncert fort. F-moll

We wtorek, dnia 21 października r. b. o godz. 8,45

III-ci Wielki Koncert Symf.

Dyr. OSKAR FRIED

Solistka: —

KATHLEEN PARLOW Skrzypczka światowej sławy

W PROGRAMIE:

L. v. BEETHOFEN: Symfonia № 3. **Eroica**

J. Brahms: konc. skrzypcowy

WEBER: Uwertura do op. **Oberon.**

Bilety do nabycia w gm. Filh. przy kasie № 2 od 10-1.30 i od 3.30-7

Teatr niemiecki w Scali Dyr. Dr. Rob. Lohan

W niedzielę, d. 19 b. m. o godz. 4-ej pp. Ceny popularne.

Der keusche Lehemann

wesoły hulaka komedja w 3 aktach Arnolda i Bacha

W niedzielę, d. 19 b. m. o godz. 8.15 wiecz.

AIMÉE

komedja w 3 aktach Pawła Gerałdy

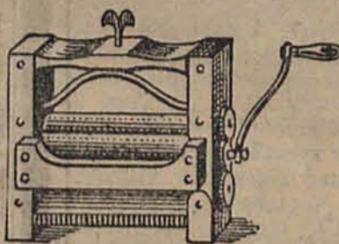
Biletu w kasie teatru.

Wyżymaczki na RATY

WYZYMACZKI

oryg. ameryk. najtrwalsze i najlepsze w użyciu z 5-letnią gwarancją sprzedaje NA RATY

J. Szklar Cepelina 45 róg Wschodniej.

Nadeszły

Brunswik - gramofony z Ameryki

PŁYTY ARTYSTYCZNE z Ameryki i z Niemiec

Mandoliny i gitary z Włoch. Prawdziwe „Elite”-struny tylko u

Gottlieba Tesznera, Piotrkowska 34.

Sypialki Stołowe Gabinety

oraz wszelkie inne wytworne

Meble wyrobu gwarantowanego,

a także

Dywany w bardzo bogatym wyborze poleca:

FABRYKA MEBLI

R. SCHULTZ

(Dawniej W. Thiede)

ul. Gdańska 112

Wielki wybór wyrobów futrzanych

jak: palta karakulowe, fokowe, oraz skórki nerkowe, fokowe, młopy, krety, lisy, wydry, lisy, baranki niebieskie i t. d. Przyjmują wszelkie przeróbki.

J. SZWARCMAŃ

Dzielna 41 — parter.

(w podwórzu).

Fabryka sznurowadeł i tasiemek w Chrzanowie

poszukuje rutynowanego majstra. Posada zaraz do objęcia, mieszkanie, opał, oświetlenie, piaca według umowy, świadectwo pożądane. Zgłoszenia pod Samuel Stissman, Chrzanów. 8015

LECZNICA

lekarzy specjalistów

Brzezińska № 11.

Dr. Kerszner choroby dzieci 9 — 11

Dr. Szyfman wewn. 10 — 12

Dr. Lubicz skórze wenerycznej i moczopłciowe 11—1,

Dr. Goldblatt chor. oczu 12.30—1.30,

Dr. Szmirgeld chor. nerwowe i umysłowe; leczenie wad wymowy 1—3,

Dr. Eljasberg jun. chor. chirurgiczne 1-3,

Dr. Bergson chor. kobiece i akuszerja 3-4,

Dr. Wołyński choroby nosa, gardła i uszu 3 — 4.

Opatrunki i operacje. Zastrzykiwania, szczepienia ospy. Leczenie sztucznym słońcem górskim Elektryzacje. Psychoterapia. Wszelkie analizy (mocz, płwociny, krwi i t. d.). Porada 2 złote.

Na wyprate. TOREBKI pończochy FIRANKI

JEDWAB, koszule męskie, płótno i wszelka manufaktura.

PIOTR CHARI Piotrkowska 37 w podwórzu.

Ubiory podług miary

wykonujemy pod gwarancją za modny krój i najlepsze wykonanie.

Skład nasz zaopatrzonej w najlepsze towary po cenach fabrycznych.

Fason kosztuje:

Garnituru maryn. zł. 70— 80.

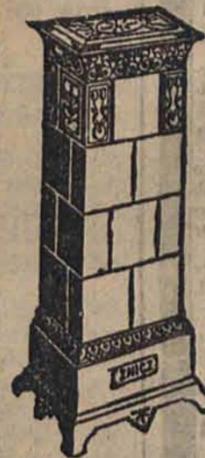
Jesionki 75.

Palta zimowego 85.— 110.

Szmechel i Rozner,

Sp. Akc.

Łódź, Piotrkowska 100 i filja 160.

Chcesz mieć ciepło w pokoju przy minimalnym zużyciu — węgla?... —

Kup **piecyk szamotowy** w fabryce piecyków

„Znicz”

Wodna 12, tel. 5-22.

H. Finster i O. Küchler

Skład pianin i fortepianów

Łódź, Zakątna 79, I piętro

poleca pianina i fortepiany najlepszych firm zagranicznych przy dogodnych warunkach przyjmuje wszelkie reperacje oraz strojenie.

FUTRA

6848-4

wszelkiego rodzaju jak również gotowe futrzane palta najnowszych zagranicznych modeli po powrocie z zagranicy poleca

Józef Tyger Piotrkowska № 29. Tel. 13-22.

Ceny przystępne. Dogodne warunki

Wielkie

lokale biurowe

16 pokoi wzgl. podzielone w centrum ulicy Piotrkowskiej z centralnym ogrzewaniem i telefonem natychmiast do wynajęcia. Cena dostępna. Oferty pod „M. F. 67” do adm. „Republiki”.

923-3

ZAKŁAD KRAWIECKI
M. G. Koźmiński
ŁÓDŹ, ZAWADZKA 15.
poleca:
Najnowsze modele amerykańskie i angielskie. Przyjmują obstalunki z własnych oraz powierzonych materiałów po przystępnych cenach i na dogodnych warunkach.

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch. Tel. 13-85
—) SALA FILHARMONJI (—)
Dziś o godz. 4-ej po poł.
— Koncert Bohaterskich tenorów —
IGNACY DYGAS
Stanisław GRUSZCZYŃSKI
Bilety od 2 zł. do 8 zł. sprzedaje kasa Filharmonji.

Zakład krawiecki damski
P. Herszkowicz
Łódź, Zawadzka 8.
Sezon jesienny i zimowy rozpoczęty,
Ostatnie nowości.
— Ceny przystępne. —

Kapsy
SZCZURY i MYSZY
Bezspornie najpewniej tęp wypróbowany od szeregu lat preparat **KAPS**
Do nabycia: we wszystkich składach aptecznych i aptekach.

Złoty zegarek męski z dewizką,
(„Pendant“) został zagubiony w czwartek wieczór na ulicy Andrzeja pomiędzy Pańską i Wólczańską. Oddać za wysokim wynagrodzeniem
Pańska № 55.

BATERJE!!!
w najlepszych gatunkach do kieszonkowych laterek zawsze świeże, oraz różne latarki, żarówki, zapalniczki i kamienie nabyć można po cenach przystępnych
u **M. BERMANA**
ul. Nowo-Cegielniana № 17.
7939-3

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż
M. Na wypłatę. Ważne dla wszystkich! Towary na damskie kostiumy, płaszcze, sukienki w pasy, kraty na męskie ubrania. Rubaszkin, Kilińskiego 44.
Aparat kinematograficzny z motorem elektrycznym, kabiną etc. do sprzedania lub wydzierżawienia, lub też do wspólnego założenia przedsiębiorstwa kinematograficznego. Oferty pod „Okazja 23“ do „Republiki“ 7998
EBLE STYLÓWE na raty wykonanie solidne gwarancja nieograniczona na Odświeżanie zamiany Zakład stolarski Lubelska 6 przy Napiórkowskiego.
Maszyny do szycia na najdogodniejszych warunkach sprzedaje Rosen Piotrkowska 288.
Wredens pokojowy używany kupie. Piotrkowska 83 m. 42.
Plac 40x106 z lasiem w Langówku do sprzedania. Wiadomość u gospodarza ulica Hajzlera 17 przed Juljanowem.
Zurkową maszynę (merezkie) i bębnową damską sprzedam zaraz Orła 12 m. 21.
DOBERMANA* czystej rasy oraz skrzypce sprzedam, Zawadzka 25 m. 13 od 1-4. 8003-2
Lokale.
Poszukiwany niemiecki meblowany pokój dla dwóch osób. Oferty pod „Cena przedwojenna“ do „Republiki“. 80078
pokój meblowany w centrum z wszystkimi wygodami do wynajęcia natychmiast izraelickim kawalerowi. Of. do „Republiki“ sub. „K. D.“ 7995-3
pokój z niekremującym wejściem przy inteligentnej rodzinie wśródmleściu poszukuje młody człowiek sub. „przystojny“.
Mąż z żoną poszukują jednego umiowanego pokoju jako sublokator przy rodzinie zamieszkałej w Łodzi. Oferty dla P. O.

Zamienię 2 duże pokoje, kuchnia, zlew, wodociąg, wygodna na 1 duży stonocny, kuchnia, przedpokojem. Oferty sub. „Bez dopłaty“ z podaniem adresów.
Inteligentny młody człowiek poszukuje umiowanego pokoju z osobnym wejściem wśródmleściu. Zgłoszenia z podaniem wysokości czynszu do administracji Republiki pod „Haes“.
Inteligentny młody człowiek poszukuje umiowanego pokoju z osobnym wejściem wśródmleściu. Zgłoszenia z podaniem wysokości czynszu do administracji Republiki pod „Haes“.
Nauka i wychow
abiturjentka gimnazjum Orzeszkowej udziela lekcji. Specjalność: niemiecki matematyka. Zgł. ul. Pańska 85 m. 5. 7993 2
znana nauczycielka francuskiego udziela lekcji po 1 zł. za godzinę. Mund Radwańska № 53.
student udziela ma 3 tematyki, łaciny, fizyki, chemii. Języków. Kilińskiego № 96-3 sublokator (druga brama) godzina 7.
Absolwentka Cours de lettres udziela lekcji francuskiego i angielskiego. Oferty sub. „Absolwentka do „Republiki“.
EBRAJSKIEGO i przedmiotów judaistycznych udziela rytuowany nauczyciel szkół prywatnych. Wiadomość u Tenenbaum Piotrkowska 128
student udzieli ma 2 tematyki, łaciny i historii. Oferty do „Republiki“ sub. „2 złote na godzinę“ 7988 3
Posady.
Inteligentna izraelicka samotna poszukuje zajęcia do gospodarstwa, może się zaopiekować o sobą cierpiącą. Referencja pierwszorzędną, świadectwa długoletnie. Wiadomość Zielona 61 mieszkania 9
Dyplomowana felczka akuszerka przyjmuje od 10-12 i od 4-6 g. Mołnuszki 11 m. 29 K. Michałowa.
młoda inteligentna panna pragnie poznać mężczyznę do lat czterdziestu w celu konwersacji francuskiej. Oferty z podaniem adresu do Republiki sub. A. B.
potrzebny subjekt cukiernik do piekarni cukierniczej Cegielniana 33.

Inteligentna osoba poszukuje miejsca gospodyni u samotnego, może się zająć dziećmi, zna szycie, Łaskawe oferty pod „Gospodyni“ W. S. do Republiki.
Rutynowana korespondentka polsko-niemiecka, pierwszorzędną siłą biurową, przyjmie posadę w poważnym przedsięwzięciu. Oferty sub. „Zdolna“ 8020-3
Freblanka-wychowawczyni do 2-ga dzieci może się zgłosić Nowomiejska 2 m. 1.
Chłopak lat 18 który pracował w piekarni cukierniczej poszukujący Cegielniana 33.
Rozmaite.
Pan który zatrzymał spadający balkon w Filharmonji (na obchodzie Ferrerowskim) kapelusze damski, proszony jest o zwroczenie się do właścicielki Napiórkowskiego 3. Rozzencwajg.
Poszukiwane są dzieła Tołstoja i Dostojewskiego. Oferty do Republiki pod „T. D.“
Jadąc dorozką dnia 17 b. m. wypadło mi niespostrzeżenie pudełko, zawierające parę nowych, nienoszonych i kierok damskich, furłowy szal, angielską książkę i in. drobnotę. Łaskawy znalazca jest proszony zwrócić powyższe zgubione, za nagrodą, na ul. Nowo-Targową 4 Rubinstein
TKALNIA SZTUCZNA. Tkanie różnej formy DZUR nie do poznania, nie do ubiorach, towarach, świtach, firankach, jak w dywanach. Obecnie Piotrkowska 92, w podwórzu.
Mistrzyni Akademii Paryskiej b. właścicielka szkoły kroju i szycia latwym sposobem Gdńska № 29 Zaskrzewska Lebledzi.

M. LIDER
Cegielniana 33
Własny wyrob najmocniejszych
LAMP
Przyjmuje do złocenia, srebrzenia, oksydowania oraz wykonywanie różnej reperacji robót metal.
Sprzedaj szybko
hurtowa i detaliczna
oraz szklenie budowli
po cenach niżej konkurencyjnych
S. Felner Łódź, Zgierska 28

LUNA
Czterech jeźdźców apokalipsy

Pracownia ubiorów męskich
B. Kryształ
Piotrkowska 24 (front II piętro) Telef. 25-85
poleca najnowsze modele sezonowe.
Ceny przystępne.

Dr. med. **M. Maślanka**
choroby nerwowe i umysłowe
ul. Piotrkowska 120
przyjm. od 3-5
Dr. med. **Różaner**
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe, leczenie sztucznym słońcem górskim.
Dzielnia № 9.
Przyjmuje od 8-9 i pół i od 4-8.
Tel. № 28-98.

Dr. med. **Juljusz Jarisch** Spadkobiercy
Spółka Akcyjna.
ŁÓDŹ, ul. Wodna № 11-13.
Fabryka śrub i wyrobów tłoczonych.
SPECJALNOŚĆ
Śruby czarne i toczone wszelkiego rodzaju.
Nakrętki czarne i toczone.
Nity wszelkiego rodzaju ze specjalnego żelaza.
Podkładki i t. p.
Sztancowane i prasowane artykuły masowe wszelkiego rodzaju.
Łańcuchy dla tkalni, przędzalni i apretury.
Łańcuchy „Gall“
Okucia okienne i drzwiowe, paskwile i t. p.
Naróżniki i t. p.
Prawo wykonania zaworów (wentyle) bez łożysk i grzybków. Patent № 14774.
Pobielanie, cynkowanie i zaolwienie masowych artykułów w ogniu węg. patentowanej procedury „K. Miele“
Dostawa ze składu lub krótkoterminowa.
Adres telegr.: „Jarull“ Łódź.
Telefon № 74.

Dr. med. **L. Prybulski**
powrócił.
Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe (leczenie światłem Rontgena).
Zawadzka № 1.
Telefon Nr. 25-38
Przyjmuje od 9-2 i od 5-8
Dla pań od 4-5. oddzielna poczekalnia

Dr. E. Ekkert
Kilińskiego 143
trzeci dom od głównej.
Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych.
Godz. przyjść od 12-3 i od 7-9 w. Panie od 3-4. 763625

Urocze Panie przekonały się
ze wszelkie perfumy, wody kolońskie, Mydła, Pudry, Kremy oraz inne art. kosmetyczne, krajowe i zagraniczne
Kupuje się najtaniej i najlepiej wyłącznie w składzie aptecznym
H. Hermalina Piotrkowska № 11.
Ceny znacznie niższe.

Dr. **S. Kantor**
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych i włosów
Gabinet Röntgena i światło-leczniczy
ul. Piotrkowska 144 róg Ewangelickiej
Tel. 29-45.
odstny przyjęcia. 8-1 9-8 Dla pań 5-8

Dr. med. **A. Kryński**
Chor. skórne i weneryczne.
Leczenie prom. Röntgena i lampą kwarcową
Przyjmuje od 12-2 i 7-9.
Al. Kościuszki 31, 1-sze p. front.

Dr. med. **A. Kryński**
Chor. skórne i weneryczne.
Leczenie prom. Röntgena i lampą kwarcową
Przyjmuje od 12-2 i 7-9.
Al. Kościuszki 31, 1-sze p. front.

Dr. med. **A. Kryński**
Chor. skórne i weneryczne.
Leczenie prom. Röntgena i lampą kwarcową
Przyjmuje od 12-2 i 7-9.
Al. Kościuszki 31, 1-sze p. front.

NA RATY!!!
Wszelką damską garderobę. Wybór różnych futer oraz przyjmują z powierzonych towarów. Wykonuję podług najnowszych modeli.
Uwaga! Ceny konkurencyjne!
M. ROZENBERG, Wschodnia 49 6021-2
poprz. oficyna II piętro.
Powrócił Radca zdrowia
Dr. KANTOROWICZ
POZNAŃ.
Klinika dla kobiet.

Dr. **Ludwik FALK**
Choroby skórne i weneryczne
Leczenie Rentgenem i kwarcową lampą. Przyjmuje od 10-12 i 5-7.
Nawrót № 7.
Telefon 28-07.
Dr. **M. Heller**
Choroby skórne i weneryczne.
Sienkiewicza 52 (róg Nawrot).
12-2 i 4-7. Panie 4-5.

2 Kotły (zelazne)
do gotowania mydła do sprzedania.
Lipowa № 47.
7931-3 3-7 pp.

Dr. med. **F. Seidengart**
Lódź, Zawadzka 10.
Przyjmuje godzinie od 10-1 i od 3-7 pp.

Dr. med. **F. Seidengart**
Lódź, Zawadzka 10.
Przyjmuje godzinie od 10-1 i od 3-7 pp.

Dr. med. **F. Seidengart**
Lódź, Zawadzka 10.
Przyjmuje godzinie od 10-1 i od 3-7 pp.